

32T ALTE

2022

ALTERNATIVE ENGLISH

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

(There are three groups – A, B and C. Group A and Group B are for New Syllabus candidates and Group B and Group C are for Old Syllabus candidates.)

(a)	Group A (Vibgyor) New Syllabus	—	65
(b)	Group B New & Old Syllabus	—	35
(c)	Group C (Effusions) Old Syllabus	—	65

GROUP - A
(VIBGYOR)
(NEW SYLLABUS)

1. Give brief answers to *any five* of the following : 1×5=5
- (a) Where did the new vicar come from? 1
- (b) Who is Albert Edward? 1
- (c) Who are called 'colour blind'? 1
- (d) Who lacks automobile sensibility? 1
- (e) How far is Panagarh? 1
- (f) What is the full name of Mriganko Babu? 1
- (g) What did Della buy for her husband as the gift of Magi? 1
- (h) Where did Della sell her long hair? 1
- (i) Why does Robert Lynd read Emerson? 1
- (j) Who is Epictetus? 1
2. Answer *any five* of the following : 2×5=10
- (a) What impression did the Vicar have about the new vicar? 2
- (b) How did the Verger regard his official dress? 2
- (c) What did R. K. Narayan do to turn his energies again to write stories? 2
- (d) What made R. K. Narayan fear that he would soon become bankrupt? 2

- (e) What were the suspicions of Mriganko Babu? 2
- (f) Why did Mriganko Babu never consult the almanac before travelling anywhere? 2
- (g) What did Jim do to get a gift for Della? 2
- (h) Why was Della sobbing and sniffing? 2
- (i) What happened to Robert Lynd even after reading Marcus Aurelius and Emerson? 2
- (j) What happened to the thief who stole Epictetus' iron lamp? 2
3. Give brief answers to *any three* of the following : 4×3=12
- (a) Describe the circumstances under which the Verger had to lose his job in St. Peter's Church. 4
- (b) How did the auto-pundits react after seeing R. K. Narayan's 'imported car'? 4
- (c) Why did Abhiram leave the house of Mriganko Babu? 4
- (d) How did Della save the pennies of the sixty cents of her total savings? 4
- (e) Examine Robert Lynd's quest for instant wisdom. 4
4. Explain with reference to the context *any two* of the following excerpts : 4×2=8
- (a) "Since my car was of special pedigree, it was unadvisable to allow any ordinary workshop to open the bonnet." 4
- (b) "The elite shop could produce one if I was prepared to pay two thousand for the piece." 4

(c) "It was the end of January. All the crops had been removed from the fields." 4

(d) "When Della reached home, her intoxication gave way a little to prudence and reason." 4

5. Give brief answers to *any five* of the following : 1×5=5

(a) Who is the poet of the poem 'Sita' ? 1

(b) How many children were listening to the story of Sita ? 1

(c) How many hills does the brook run past ? 1

(d) Name the birds that fly above the brook. 1

(e) Who is Ozymandias ? 1

(f) What is the meaning of the word "visage" ? 1

(g) What kind of a poem 'Ozymandias of Egypt' is ? 1

(h) Where did the knight see a lily ? 1

(i) Where did the lady take the knight ? 1

(j) Whose song lures the maiden ? 1

6. Answer *any four* of the following : 2×4=8

(a) Why are the children weeping in the poem 'Sita' ? 2

(b) What is meant by "shingly bars" ? 2

(c) What were the words that were inscribed on the pedestal of the statue of Ozymandias ? 2

(d) What did the knight see in his dream on the hillside ? 2

(e) What will the maiden's mother and brother do if she is late in reaching home ? 2

7. Answer *any three* of the following : 4×3=12

(a) Explain how the poem 'Sita' reflects the poet's deep love for nature. 4

(b) What is the refrain in the poem 'The Brook' ? Bring out the profundity in it. 4

(c) With what are 'the shadows of evening' compared in the poem 'Village Song' ? 4

(d) What did the traveller from the antique land tell the poet ? 4

(e) What is the appearance of the lady ? 4

8. Explain with reference to the context, *any one* of the following excerpts : 5×1=5

(a) It is an old, old story, and the lay
Which has evoked sad Sita from the past
Is by a mother sung... 'Tis hushed at last
And melts the picture from their sight away.

(b) I chatter, chatter, as I flow
To join the brimming river,
For men may come and men may go,
But I go on forever.

(c) She found me roots of relish sweet,
And honey wild, and manna-dew,
And sure in language strange she said—
"I love thee true".

GROUP - B
(OLD & NEW SYLLABUS)

9. Change *any five* of the sentences given below as per instruction given, without changing their meaning : $1 \times 5 = 5$

(a) None but Anita can do the sum. (Change into affirmative) 1

(b) All of them welcomed the suggestion enthusiastically. (Change into passive) 1

(c) Doesn't he live with his parents? (Change into assertive) 1

(d) The strawberry pie was eaten by me. (Change into active) 1

(e) As soon as he saw me, he began to weep. (Change into negative) 1

(f) This is not the correct way of answering the question. (Change into interrogative) 1

(g) Everybody must admit that she is a good singer. (Change into negative) 1

(h) Let the game be finished. (Change into active) 1

10. Add appropriate questions tag to *any five* of the following : $1 \times 5 = 5$

(a) Everything has gone wrong today. 1

(b) You are coming to school. 1

(c) Close the door. 1

(d) You like a lot of sugar in your milk. 1

(e) Don't go there. 1

(f) Sachin shouldn't have played that shot. 1

(g) The house needs immediate renovation. 1

(h) No man is immortal. 1

11. Fill *any five* of the following blanks with suitable prepositions : $1 \times 5 = 5$

(a) I can see the boat _____ the picture. 1

(b) The woman is sitting _____ the rug. 1

(c) The cup is _____ her hand. 1

(d) I am anxious _____ the result. 1

(e) Be true _____ your word. 1

(f) I am waiting _____ the bus stop. 1

(g) Rini has recovered _____ her illness. 1

(h) You may rely _____ my word. 1

12. Rewrite *any five* of the following sentences using the verbs given in brackets in their correct forms : 1×5=5

(a) Ice (float) on water. 1

(b) He (go) home when he met him. 1

(c) I want to go for a walk, but I (not finish) my work yet. 1

(d) Perhaps it (rain) yesterday. 1

(e) All the students (leave) when I reached the school. 1

(f) You (sleep) for three hours now. 1

(g) I asked if she (see) him before. 1

(h) We (work) on a new project. 1

13. Read the passage given below and answer the questions that follow :

Green tea has been credited for centuries with significant medicinal properties. Recent studies have confirmed its many benefits, and have attested to the importance of this ancient plant in the longevity of those who drink it often.

Originally from China, where it has been consumed for millennia, green tea didn't make its way to the rest of the world until just a few centuries ago. Unlike other teas, and as a result of being air-dried

without fermentation, it retains its active elements even after being dried and crumbled. It offers meaningful health benefits such as : (i) controlling cholesterol, (ii) lowering blood sugar levels, (iii) improving circulation, (iv) protection against the flu, (v) promoting bone health, etc.

White tea, with its high concentration of natural nutrients, may be even more effective against aging. In fact, it is considered to be the natural product with the greatest anti-oxidant power in the world – to the extent that one cup of white tea might pack the same punch as about a dozen glasses of orange juice. Therefore, drinking green or white tea every day can help us reduce the free radicals in our bodies, keeping us young longer.

(a) What has been credited with significant medicinal properties? 1

(b) For how many years has green tea been consumed in China and when did it reach the rest of the world? 2

(c) Why does green tea remain fresh even after being dried and crumbled? 3

(d) Mention *three* benefits of drinking green tea. 3

(e) Why is white tea considered the greatest anti-oxidant power? 2

(f) Write about the overall benefits of drinking green and white tea. 4

GROUP - C
(EFFUSIONS)
(OLD SYLLABUS)

14. Answer *any five* of the following : 1×5=5

- (a) What, according to Ambedkar, must be the test of greatness ? 1
- (b) Who is Alexander the Great ? 1
- (c) Who is referred to as the apostle of Hero Worship ? 1
- (d) What do you mean by 'voodoo-men' ? 1
- (e) Who is Bapu ? 1
- (f) What does an automobile mean to Narayan ? 1
- (g) Whose disciple was Nehru ? 1
- (h) What, according to Forster, is a mental starch ? 1
- (i) Who was Dante ? 1
- (j) Where did Nehru receive Gandhi's short note ? 1

15. Answer *any five* of the following : 2×5=10

- (a) What is the view of Roseberry on the qualities of a great man ? 2
- (b) Who is Napoleon ? Who did test the greatness of Napoleon ? 2

(c) What is the view of Ambedkar regarding the greatness of military men ? 2

(d) Why does not Narayan's driver particularly like to drive with the air conditioner on ? 2

(e) What are the things R. K. Narayan valued most ? 2

(f) What impression did the car of R. K. Narayan create among the auto-pundits ? 2

(g) What are the two reasons for Forster's two cheers for democracy ? 2

(h) What is E.M. Forster's view on 'Faith' ? 2

(i) Why was Nehru critical of the Congress Working Committee's resolution ? 2

(j) What does Russell mean by "Return to nature" ? 2

16. Answer *any three* of the following : 4×3=12

(a) Write a note on the test of a great man as suggested by philosophers. 4

(b) Why is the acquisition of a sophisticated imported car 'an irrelevancy and a nuisance' for Narayan ? 4

- (c) What was the opinion of R. K. Narayan about his friend who collected car's spare parts? 4
- (d) Explain what constitutes real democracy. 4
- (e) How does Nehru overcome his loneliness and feeling of helplessness which assail him in prison? 4
- (f) Discuss Forster's views on personal relationship. 4

17. Explain with reference to the context *any two* of the following :

4×2=8

- (a) "If greatness stands for natural power, for predominance, for something beyond humanity, then Napoleon was assuredly great." 4
- (b) "Democracy is not a Beloved Republic really, and never will be. But it is less hateful than other contemporary forms of government and to that extent it deserves our support." 4
- (c) A gentleman must have something more than what a merely eminent individual has. 4
- (d) "Clearly the line between scientific and traditional technique is not a sharp one, and one can say exactly where one ends and the other begins." 4

18. Answer *any five* of the following :

1×5=5

- (a) What is meaning of the word 'ere'? 1
- (b) Who was half asleep? 1

- (c) What does the old horse do? 1
- (d) What lies beyond the north wall? 1
- (e) Who ride away from each other? 1
- (f) Who was weeping in a dense forest? 1
- (g) Who is singing the song of Sita? 1
- (h) Give an example of the poet's use of metaphor in the poem "Rickshaw-Wallah." 1
- (i) What is "tattoo"? 1
- (j) What are the colours on the arms and legs of the Rickshaw-Wallah? 1

19. Answer *any four* of the following :

2×4=8

- (a) What are the things that Hardy regards as permanent in human life? 2
- (b) Why is 'the man' as well as 'the horse' in the poem old and tired? 2
- (c) What are the images used to suggest the parting between the friends? 2
- (d) What does the poet mean when he says, "War's annals will cloud into night/Ere their story die?" 2
- (e) What do the children gaze on in the darkened room? 2
- (f) Why did tears flow from three pairs of young eyes? 2

(g) What happens when the fair lady weeps? 2

(h) What is the subject matter of the "Rickshaw-Wallah"? 2

20. Answer *any three* of the following : 4×3=12

(a) What are the things that Hardy regards as permanent in human life? Explain. 4

(b) How does the poet bring out the painful experience of the parting of friends? 4

(c) Critically examine the series of pictures that Pound's poem offers. 4

(d) Describe the effect of the mother's song on the children. 4

(e) Explain the significance of the last two lines of 'Sita'. 4

(f) 'Rickshaw-Wallah' is a poetic description of the poverty and misery. Explain. 4

21. Explain with reference to the context *any one* of the following :

5×1=5

(a) "Only thin smoke without flame
From the heaps of couch-grass ;
Yet this will go onward the same
Though Dynasties pass."
5

(b) "Here we must make separation
And go out through a thousand
miles of dead grass." 5

(c) "Tears from three pairs of young eyes fall amain,
And bowed in sorrow are the three young heads." 5

— x —

H. S. I-YEAR ARTS

Total number of pages - 16

32T ENGL

2022

ENGLISH

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 Section-A (Reading Skill)	10
Q. Nos. 2, 3 & 4 Section-B (Advanced Writing Skills)	25
Q. Nos. 5, 6, 7, 8 & 9 Section-C (Grammar)	20
Q. Nos. 10, 11, 12, 13, 14, 15 & 16 Section-D (Textbooks)	45
	<hr/>
	Total = 100

Contd.

SECTION-A

(Reading Skill : 10 Marks)

1. Read the following passage carefully :

People travelling long distances frequently have to decide whether they would prefer to go by land, sea or air. Hardly anyone can positively enjoy sitting in a train for more than a few hours. Train compartments soon get cramped and stuffy. It is almost impossible to take your mind off the journey. Reading is only a partial solution, for the monotonous rhythm of the wheels clicking on the rails soon lulls you to sleep. During the day, sleep comes in snatches. At night when you really wish to go to sleep, you rarely manage to do so. If you are lucky enough to get a couchette, you spend half the night staring at the small blue light in the ceiling, or fumbling to find your passport when you cross a frontier. Inevitably you arrive at your destination almost exhausted.

Long car journeys are even less pleasant, for it is quite impossible even to read. On motor-ways you can at least travel fairly safely at high speeds, but more often than not, the greater part of the journey is spent on narrow, bumpy roads which are crowded with traffic. By comparison, trips by sea offer a great variety of civilized comforts. You can stretch your legs on the spacious decks, play games, swim, meet interesting people and enjoy good food -always assuming, of course, that the sea is calm. If it is not, and you are likely to get sea-sick, no form of transport could be worse. Even if you travel in ideal weather, sea-journeys take a long time. Relatively few people are prepared to sacrifice up to a third of their holidays for the pleasure of travelling on a ship.

Aeroplanes have the reputation of being dangerous and even hardened travellers are intimidated by them. They also have the grave disadvantage of being the most expensive form of transport. But nothing can match them for speed and comfort. Travelling at a height of 30,000 feet, far above the clouds, and at over 500 miles an hour is an exhilarating experience. You do not have to devise ways of taking your mind off the journey, for an aeroplane gets you to your destination rapidly. For a few hours, you settle back in a deep armchair to enjoy the flight. The real escapist can watch a free film show and sip a hot or cold drink on some services. But even when such refreshments are not available, there is plenty to keep you occupied. An aeroplane offers you an unusual breathtaking view of the world. You soar effortlessly over high mountains and deep valleys. You really see the shape of the land. If the landscape is hidden from view, you can enjoy the extraordinary sight of unbroken clouds, plains that stretch out for miles before you, while the sun shines brilliantly in a clear sky. The journey is so smooth that there is nothing to prevent you from reading or sleeping. However you decide to spend your time, one thing is certain; you will arrive at your destination fresh and uncrumpled. You will not have to spend the next few days recovering from a long and arduous journey.

On the basis of your reading of the passage, answer the following questions :

- (a) Write *two* reasons for the difficulty of reading on a train in long distance travelling. 2
- (b) What are the *two* disadvantages of travelling by sea? 2

- (c) Write *two* disadvantages of travelling by air. 2
- (d) Why does the writer dislike long car journeys? 2
- (e) Find a word in the passage which means "lacking fresh air or ventilation". 1
- (f) Give an antonym of "narrow". 1

SECTION-B

(Advanced Writing Skills : 25 Marks)

2. You are Arnab / Anamika, President of the Students' Union of your college. Your college is organizing an "Inter-College Song and Dance Competition" in the next month. Write a notice for the college notice board giving all the details of the event.

(Word Limit : 50 words) 5

OR

Design a poster in not more than 50 words to create awareness about the safety measures to be taken during the COVID-19 pandemic. 5

3. Your school has recently organized a function to felicitate Lovlina Borgohain, the Olympic bronze medalist. Prepare a report on that event in 100-125 words to be published in your school magazine. 10

OR

Your state government had banned the use of plastic bags. You are Ranjit/Ranjita, a reporter of 'the Assam Tribune'. Write a report in 100-125 words on how the ban is being ignored and what damage the indiscriminate use of plastic bags is causing to the environment. 10

4. You are Navanil / Navanita. You have seen an advertisement in a newspaper for a post of a Computer Assistant in the local post-office. Write an application, along with your detailed resume, to the Post-Master in response to the advertisement applying for the post. 10

OR

You are Selim/Surabhi. Write a letter to the Editor of 'The Sentinel' drawing the attention of the authorities to the frequent violation of traffic rules in your locality. 10

SECTION-C

(Grammar : 20 Marks)

5. Change the form of the narration in the following sentences :
(any two) 2×2=4
- (a) "Why aren't you wearing shoes?" the teacher asks the girl. "My mother did not bring them down from the shelf", she answers simply.

- (b) I asked my friend why he looked so sad. He replied that his father was seriously ill and there was little hope for his recovery.
- (c) My friend said to me, "I am very thirsty. Please give me a glass of water".
- (d) Reena asked the boy what the matter was and why he was crying. She also advised him to be cheerful.

6. Change the voice of *any three* of the following sentences :

1×3=3

- (a) He bought his son a watch.
- (b) The girl was punished for misconduct.
- (c) Why did no one inform me of the change of plan ?
- (d) The blind man was being led by a little boy.
- (e) The coach is training the players.
- (f) Drive the car slowly.
- (g) He will be forgotten in a few days.

7. Rewrite *any five* of the following sentences using the verbs given in brackets in their correct tense forms : 1×5=5

- (a) She (talk) to her neighbour when the baby began to cry.
- (b) I (see) him a week ago.

- (c) If you (try) hard you would have succeeded.
- (d) We reached the station after the train (leave).
- (e) He (make) a doll now.
- (f) I wish I (were) a bird.
- (g) I (do) a lot of work today.
- (h) She (come) here the day after tomorrow.
- (i) She (read) the novel for the last three days.

8. Rewrite *any four* of the following sentences filling in the blanks with appropriate prepositions : 1×4=4

- (a) I am very much interested _____ your story.
- (b) The police ran _____ the thief.
- (c) He has no money _____ him.
- (d) She takes pride _____ her wealth.
- (e) I wonder if you could get it done _____ tomorrow.
- (f) Cut the rope _____ a knife.

- (g) India is rich _____ minerals.
(h) One must abide _____ one's promise.

9. Rewrite *any four* of the following sentences as directed :
1×4=4

- (a) Is this the kind of dress to wear in school ?
(Make it an assertive sentence)
- (b) He worked hard to pass the examination.
(Make it a complex sentence)
- (c) Kindly do me a favour _____ .
(Add a question tag)
- (d) Atul is the best boy in the class.
(Change it into positive degree)
- (e) I shall remember your kindness forever.
(Make it negative without changing the meaning)
- (f) Everyone wishes to be happy.
(Make it interrogative)
- (g) On seeing the lion, he ran away.
(Make it a compound sentence)

SECTION-D

(Textbooks : 45 Marks)

10. Read the following extracts and answer the questions that follow :

- (a) " Those who prepare green wars,
wars with gas, wars with fire,
victory with no survivors,
would put on clean clothes
and walk about with their brothers
in the shade, doing nothing."

Questions :

- (i) What are the different kinds of wars mentioned by the poet in the passage? 1
- (ii) What kind of victory do they achieve? 1
- (iii) What should the warmongers do? 1
- (iv) Find words in the passage that mean "those left alive" and "win". 1

OR

(b) "The polished traffic passed with a mind ahead,

Or if ever aside a moment, then out of sorts.

At having the landscape marred with the artless paint

Of signs that with N turned wrong and S Turned wrong

Offered for sell wild berries in wooden quarts,

Or crook-necked golden squash with silver warts,

Or beauty rest in a beautiful mountain scene,

You have the money, but if you want to be mean,

Why keep your money (this crossly) and go along."

Questions :

(i) How did the traffic pass? 1

(ii) Why did one turn out of sorts? 1

(iii) What are the two things that were sold in that stand? 1

(iv) What should one do if one wants to be mean? 1

11. Answer *any three* of the following questions in 30-40 words :
2×3=6

(i) Describe the things that cause suffering and pain mentioned by Keats in 'A Thing of Beauty'.

(ii) What childhood fear did Kamala Das refer to in her poem? How did she hide it?

(iii) What is the significance of the parting words of the speaker and her smile in 'My Mother at Sixty-Six'?

(iv) What is the 'sadness' that the poet refers to in the poem 'Keeping Quiet'?

(v) According to Pablo Neruda, what important lesson can the Earth teach us?

(vi) Why do the people who are running the roadside stand ask for some city money?

(vii) What increases continuously in 'A Thing of Beauty'?

12. Answer *any five* of the following questions : $1 \times 5 = 5$

- (a) How long did M. Hamel teach in his school ?
- (b) Where does Mukesh live ?
- (c) What does Saheb look for in the garbage dumps ?
- (d) Whom did Gandhi and Shukla want to meet in Patna ?
- (e) Who is Derek ?
- (f) What does Sophie want to have when she grows up ?
- (g) Name the book from where the chapter 'Memories of a Chota Sahib' has been taken.
- (h) Why did Gandhi visit Lucknow in 1916 ?
- (i) What is the name of the blacksmith in 'The Last Lesson' ?
- (j) What is the "great trouble with Alsace" ?

13. Answer *any five* in 30-40 words : $2 \times 5 = 10$

- (a) What lesson do you learn from the story 'The Last Lesson' ?

(b) What kind of person was Geoff ?

(c) Why did Jansie feel sad hearing about Sophie's dream ?

(d) Why was Gandhi impressed with Shukla ?

(e) Why was Professor Malkani's action of offering shelter to Gandhi 'extraordinary' ?

(f) Who was John Rowntree ?

(g) What character of the North bank of the Brahmaputra did John Rowntree refer to ?

(h) Was sahib happy with his job at the tea stall ?

(i) What would Franz love to do on that sunny morning instead of going to school ?

14. Answer *any one* of the following questions in 80-100 words : $5 \times 1 = 5$

- (a) Describe the bangle makers of Firozabad. How does the vicious circle of the Sahukars, the middlemen never allow them to come out of their poverty ?

OR

(b) How different from usual was the atmosphere at school on the day of the last lesson?

15. Answer *any one* of the following questions in 125-150 words :
7×1=7

(a) What are the similarities in the lives of Bama and Zitkala-Sa though they belong to their respective situations?

OR

(b) Give an elaborate account of the celebration associated with Uruka, the important part of Magh Bihu.

16. Answer *any four* of the following questions in 30-40 words :
2×4=8

(a) What did astrologers foretell when Tiger King was born?

(b) Who was Dr. Sadao? Where was his house?

(c) Who was Hana? What did she notice coming out of the mist?

(d) What is the significance of *Bhelaghar*?

(e) How did Annan explain the elder man's action to Bama?

(f) Why and how did Derry enter Mr. Lamb's garden?

(g) Why did Derry go back to Mr. Lamb in the end?

(h) Why was Zitkala-Sa terrified when Judewin told her that her hair would be cut short?

— x —

32T MASS

2022

ASSAMESE

(MODERN INDIAN LANGUAGE)

(NEW COURSE)

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 carries 1 mark each	1×7 = 7
Q. No. 2 carries 2 marks each	2×7 = 14
Q. No. 3 carries 4 marks each	4×1 = 4
Q. No. 4 carries 5 marks each	5×2 = 10
Q. No. 5 carries 1 mark each	1×5 = 5
Q. No. 6 carries 2 marks each	2×5 = 10
Q. No. 7 carries 4 marks each	4×1 = 4
Q. No. 8 carries 3 marks each	3×2 = 6
Q. No. 9 carries 1 mark each	1×2 = 2
Q. No. 10 carries 2 marks each	2×2 = 4
Q. No. 11 carries 4 marks each	4×1 = 4
Q. No. 12 carries 3 marks each	3×2 = 6
Q. No. 13 carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. No. 14 carries 2 marks each	2×4 = 8
Q. No. 15 carries 10 marks each	10×1 = 10
	<hr/>
	Total =100

Contd.

১। তলৰ যিকোনো সাতোটা প্ৰশ্নৰ কেৱল উত্তৰ লিখা : ১×৭=৭

- (ক) 'মাজিউ' বুলি লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই কাক সম্বোধন কৰিছিল?
- (খ) সাহিত্য অকাডেমি বঁটা বিজয়ী প্ৰথমগৰাকী অসমীয়া সাহিত্যিক কোন?
- (গ) 'প্ৰাগজ্যোতিষপুৰ সম্ভৱম্' বুলি কৈ কোনে বিশেষ গৌৰৱ অনুভৱ কৰিছিল?
- (ঘ) 'হস্তি-বিদ্যাৰ্ণৱ-সাৰ-সংগ্ৰহ' পুথিখন কোনে ৰচনা কৰিছিল?
- (ঙ) তীৰ্থনাথ শৰ্মাই ৰচনা কৰা কাব্যগ্ৰন্থখনৰ নাম কি?
- (চ) 'চিঠি' চুটিগল্পটি শীলভদ্ৰৰ কোনখন সংকলনৰপৰা লোৱা হৈছে?
- (ছ) ব্যৱসায়িক দিশত সফল হোৱা জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ কথাছবিখনৰ নাম লিখা।
- (জ) ব্ৰজেন বৰুৱা পৰিচালিত আৰেগমিশ্ৰিত থিলাৰধৰ্মী প্ৰথম অসমীয়া ছবিখনৰ নাম লিখা।
- (ঝ) বসন্ত ৰোগ হোৱাৰ বিজ্ঞানসন্মত কাৰণ কি?
- (ঞ) 'উপকল্প' শব্দৰ অৰ্থ লিখা।

২। তলৰ যিকোনো সাতোটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা : ২×৭=১৪

- (ক) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই লিখা দুখন হাস্য-ব্যংগ ৰচনাৰ নাম লিখা।
- (খ) 'ফৰিয়াদ' আৰু 'সঁচাৰকাঠী' শব্দৰ অৰ্থ লিখা।
- (গ) কথা-কবিতাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (ঘ) 'তোমাৰে আনন্দ বৰুৱাই...' কবিতাৰ শাৰীটো কোনজন কবিৰ কোনটো কবিতাৰ পৰা তুলি অনা হৈছে?
- (ঙ) আনন্দবাম বৰুৱাৰ মতে কৰ্মৰ স্বৰূপ কি?
- (চ) 'হস্তিবিদ্যাৰ্ণৱ পুথি' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধটো কোন চনত কোনখন আলোচনীত প্ৰকাশ পাইছিল?

(ছ) প্ৰকৃত ত্যাগ মানে কি বুজা?

(জ) বৰ্তমান সময়ত চিঠিৰ প্ৰাসংগিকতা কিয় কমি গৈছে?

(ঝ) 'এৰা বাটৰ সুৰ' ছবিখনত কণ্ঠদান কৰা ভাৰতৰ দুগৰাকী সংগীত প্ৰতিভাধৰৰ নাম লিখা।

(ঞ) বিজ্ঞানীৰ কাম কি?

৩। প্ৰসংগ সংগতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰা : (যিকোনো এছোৱা) ৪×১=৪

(ক) "কি হ'ল, একো কথা নাই— ইয়াৰ কাৰণে অশেষ ধন্যবাদ— ইও যে এটা দান।"

(খ) "ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ মূলাধাৰ বেদ।"

(গ) "আমাৰ বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডখনৰ বহস্য উদ্ঘাটনৰ ব্যৱস্থাটোৱেই হ'ল বিজ্ঞান।"

৪। যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা : ৫×২=১০

(ক) ডিব্ৰুগড়ৰ থিয়েটাৰ অৰ্থাৎ ৰংগশালাৰ বিষয়ে লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই কোৱা কথাখিনি পাঠৰ আধাৰত লিখা।

(খ) গুৰুৱে শিক্ষাৰ্থীক অধ্যয়ন সমাপ্ত হোৱাৰ পিছত কি কি উপদেশ দিছিল তোমাৰ ভাষাৰে লিখা।

(গ) অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ জগতলৈ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ অৱদান সম্পৰ্কে পাঠৰ আধাৰত লিখা।

(ঘ) বৈজ্ঞানিক মানসিকতাই সমাজৰ প্ৰগতিত কেনেদৰে অৰিহণা যোগায়?

৫। তলৰ যিকোনো পাঁচোটা প্ৰশ্নৰ কেৱল উত্তৰ লিখা : ১×৫=৫

(ক) 'উঠৰে উঠ বাপু গোপাল হে' বৰগীতটি কি ৰাগত বন্ধা?

(খ) 'তেজ' শব্দৰ অৰ্থ লিখা।

(গ) অসমীয়া ভাষাত ছুফী সাধকসকলৰ ভাবধাৰা প্ৰথম কোনগৰাকী কবিৰ কবিতাত প্ৰকাশ পাইছিল?

(ঘ) 'জাগৃতি' কাব্যগ্ৰন্থৰ ৰচয়িতা কোন?

(ঙ) পূজাৰ ১৬ বিধ উপকৰণক এটা শব্দত কি বুলি কোৱা হয়?

(চ) 'বিশ্ব শিল্পী মহাবিশ্বৰ'— কবিয়ে কাক 'বিশ্ব শিল্পী' বুলি অভিহিত কৰিছে?

(ছ) 'পছোৱা' আলোচনী কোনগৰাকী সাহিত্যিকে সম্পাদনা কৰিছিল?

(জ) 'কৰুণতম' কবিতাটিৰ আধাৰ লোকজীৱন— কথাষাৰ শুদ্ধনে?

৬। তলৰ যিকোনো পাঁচোটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

২×৫=১০

(ক) বৰগীতৰ বিষয়বস্তুক কেইটা ভাগত ভগাব পাৰি? ভাগসমূহ লিখাঁ।

(খ) সত্ৰ আৰু ৰজঃ গুণ কি?

(গ) নলিনীবালা দেৱীয়ে উষাৰ আগমনৰ বৰ্ণনা কেনেদৰে দিছে?

(ঘ) 'জনতাৰ আহ্বান' কবিতাটিত কবিয়ে কাৰ জয়ৰ কথা ঘোষণা কৰিছে?

(ঙ) কাঠমিস্ত্ৰীয়ে বাণ্ডাৰ হেঁচাবে কি কি গছৰ কাঠক মনোহৰ ৰূপ দিয়ে?

(চ) অৰ্থ লিখাঁ : 'মোক তোল আঘোণ', 'তেউ হালধীয়া'।

(ছ) 'উভতি নহাৰ কবিতা' ৰোমাণ্টিক নে আধুনিক কবিতা আৰু কবিতাটি কোনখন কাব্য সংকলনৰ অন্তৰ্ভুক্ত?

(জ) 'কৰুণতম' কবিতাটিৰ জৰিয়তে দেউতাক আৰু মাকৰ স্মৃতি কেনেকৈ জাগ্ৰত হয় বুলি কবিয়ে উল্লেখ কৰিছে?

৭। প্ৰসংগ সংগতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰাঁ : (যিকোনো এফাঁকি)

৪×১=৪

(ক) "সিদ্ধ মুনিগণে চিন্তিয়া নপাৰে

সো হৰি যশোৱা কোলে।

ত্ৰিজগত পতি ভকতি মিলিল

মুৰুখ মাধৱে বোলে।।"

(খ) "আঘোণৰ বাটটোহে কুঁৱলীৰে ঢকা,
মন-হাঁহ খেদি খেদি বন শেষ হ'ল
আঘোণৰ কুঁৱলীয়ে বাট ভেটি ল'লে।"

(গ) "মই মোক

মোৰ সন্তানৰ কাৰণে

ক'ত থৈ যাম

ক'ত??"

৮। তলৰ যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

৩×২=৬

(ক) ড° বাণীকান্ত কাকতি, কালিৰাম মেধি আৰু দেৱেন্দ্ৰনাথ বেজবৰুৱাই বৰগীতসমূহক কি বুলি কৈছে লিখাঁ।

(খ) নলিনীবালা দেৱীয়ে কোনখন পুথিৰ বাবে সাহিত্য অকাডেমি বঁটা লাভ কৰিছিল? তেখেতৰ আধ্যাত্মিক ভাবৰ ব্যঞ্জনা প্ৰতিধ্বনিত হোৱা দুখন কাব্যগ্ৰন্থৰ নাম লিখাঁ।

(গ) কুৰি শতিকাৰ চল্লিছৰ দশকত বিশেষ ভূমিকা পালন কৰা তিনিখন আলোচনীৰ নাম লিখাঁ।

(ঘ) কবিৰ মতে পৃথিৱীলৈ 'নতুন মানুহ' আহিলে কি কি পৰিৱৰ্তন হ'ব?

৯। তলৰ যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ কেৱল উত্তৰ লিখাঁ :

১×২=২

(ক) মহৰ্ষি টলষ্টয়ৰ মতে সৌন্দৰ্যবোধ কি?

(খ) মূল্যবোধৰ 'ত্ৰিনীতি' কি?

(গ) জীৱনৰ নৱজাগৰণৰ সময় বুলি কোনছোৱা কালক কোৱা হয়?

(ঘ) কৈশোৰ কালৰ বাবে প্ৰচলিত শিক্ষাক কি শিক্ষা বুলি কোৱা হয়?

১০। তলৰ যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা : ২×২=৪

(ক) ভাৰতীয় দৰ্শনে মূল্যবোধক কি চাৰিটা শ্ৰেণীত ভাগ কৰিছে?

(খ) নৈতিক স্বতন্ত্রতা বুলিলে কি বুজা?

(গ) মানসিক শক্তি মানে কি?

(ঘ) কিশোৰ সংস্কৃতি কাক বোলে?

১১। তলৰ যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখিবা : ৪×১=৪

(ক) নন্দনতাত্ত্বিক মূল্যবোধ সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা।

(খ) 'কিশোৰ-কিশোৰীৰ মনৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য হ'ল পৰিচিতিৰ সংঘাত।' — ব্যাখ্যা কৰা।

১২। চমুকৈ লিখা : (যিকোনো দুটা) ৩×২=৬

(ক) বিভক্তি কাক বোলে? অসমীয়া ভাষাত বিভক্তি প্ৰধানতঃ কেই প্ৰকাৰৰ?

(খ) তদ্ধিত প্ৰত্যয় কাক বোলে? দুটা উদাহৰণ দিয়া।

(গ) জতুৱা ঠাচ বুলিলে কি বুজা? জতুৱা ঠাচৰ দুই ধৰণৰ প্ৰয়োগ কি কি?

১৩। তলৰ যিকোনো ছটা শব্দত যোগ হোৱা প্ৰত্যয়বোৰ ভাঙি কি প্ৰত্যয় যোগ হৈছে লিখা : ১×৬=৬

খেতিয়ক, নদীয়াল, মগনিয়াৰ, খাৰন, দীৰ্ঘতম, বিহুৱা, যুঁজাৰ, বেগাই, কপছুৱা।

১৪। তলত দিয়া জতুৱা-ঠাচবোৰৰ অৰ্থ লিখি একোটাকৈ বাক্য-ৰচনা কৰা : (যিকোনো চাৰিটা)

২×৪=৮

আঁঠুৱা তলৰ মহ, একাদশত বৃহস্পতি, গোৰ মাৰি গংগাত পেলোৱা, চকু চৰহা, নপতা ফুকন, পানীৰ তলৰ কাঁইট, লেকুলৌ পৰুৱা, সাত বিহুৰ সৈয়া কণী, হাত দীঘল।

১৫। তলত যিকোনো এটি বিষয় বাছি লৈ এখন ৰচনা লিখা : ১০

(ক) ক'ভিদকালীন সময়ৰ ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক দিশ

(আৰম্ভণি — ক'ভিদ-১৯ মানে কি? — বিশ্ব জুৰি ইয়াৰ ভয়াবহতা — ল'বলগীয়া সাৱধানতা — ইতিবাচক দিশ — নেতিবাচক দিশ — সামৰণি।)

(খ) অসমৰ ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ : সম্প্ৰসাৰণ আৰু বাণিজ্যিকীকৰণ

(আৰম্ভণি — ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ আৰু ইয়াৰ শ্ৰেণী বিভাগ — ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ সম্প্ৰসাৰণ — বাণিজ্যিকীকৰণ — অসমত ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত দেখা পোৱা সমস্যা — আৰ্থিক সবলীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ ভূমিকা — সামৰণি।)

(গ) জ্ঞানপীঠ অথবা সাহিত্য অকাডেমি বঁটা বিজয়ী এগৰাকী অসমীয়া সাহিত্যিক

(আৰম্ভণি — সাহিত্যিকগৰাকীৰ পৰিচয় — সাহিত্যকৃতি — সাহিত্যিকগৰাকীৰ বঁটাপ্ৰাপ্ত গ্ৰন্থ / সাহিত্যবাজিৰ সামগ্ৰিক বিশ্লেষণ — সামৰণি।)

(ঘ) সামাজিক মাধ্যম আৰু বৰ্তমান সময়ত ইয়াৰ প্ৰভাৱ

(সামাজিক মাধ্যম কি? — সামাজিক মাধ্যমৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ — অপকাৰিতা আৰু উপকাৰিতা — মানসিক আৰু শাৰীৰিক প্ৰতিক্ৰিয়া — সামৰণি।)

_____x_____

32T ADAS

2022

ADVANCE ASSAMESE

(NEW COURSE)

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 carries 1 mark each	$1 \times 3 = 3$
Q. No. 2 carries 4 marks	$4 \times 1 = 4$
Q. No. 3 carries 4 marks	$4 \times 1 = 4$
Q. No. 4 carries 3 marks each	$3 \times 3 = 9$
Q. No. 5 carries 1 mark each	$1 \times 3 = 3$
Q. No. 6 carries 6 marks	$6 \times 1 = 6$
Q. No. 7 carries 3 marks each	$3 \times 2 = 6$
Q. No. 8 carries 8 marks	$8 \times 1 = 8$
Q. No. 9(a) carries 2 marks	$2 \times 1 = 2$
Q. No. 9(b) carries 3 marks	$3 \times 1 = 3$
Q. No. 9(c) carries 3 marks	$3 \times 1 = 3$
Q. No. 10 carries 4 marks	$4 \times 1 = 4$
Q. No. 11 carries 5 marks	$5 \times 1 = 5$
Q. No. 12(a) carries 1 mark	$1 \times 1 = 1$
Q. No. 12(b) carries 2 marks	$2 \times 1 = 2$
Q. No. 12(c) carries 2 marks	$2 \times 1 = 2$
Q. No. 13 carries 6 marks	$6 \times 1 = 6$
Q. No. 14 carries 4 marks	$4 \times 1 = 4$
Q. No. 15 carries 6 marks	$6 \times 1 = 6$
Q. No. 16(a) carries 3 marks	$3 \times 1 = 3$
Q. No. 16(b) carries 1 mark	$1 \times 1 = 1$
Q. No. 17 carries 6 marks	$6 \times 1 = 6$
Q. No. 18 carries 6 mark	$6 \times 1 = 6$
Q. No. 19 carries 1 mark each	$1 \times 3 = 3$

Total = 100

Contd.

১। চমু উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো তিনিটা)

১×৩=৩

(ক) 'ভক্তি-প্ৰদীপ' গ্ৰন্থৰ ৰচক কোন?

(খ) কবিয়ে দেৱতাৰ সলনি কাক পূজা কৰিবলৈ আহান জনাইছে?

(গ) সমুদ্ৰ মন্থনত ওলোৱা বিষৰ নাম কি?

(ঘ) 'ব্ৰহ্মাণ্ডৰ ক্ষুদ্ৰ তাণ্ডৰণ' স্বৰূপ সৰু গাঁওখনৰ নাম কি?

(ঙ) 'অভভেদী বীৰ' বুলি কবিয়ে কাক কৈছে?

২। (ক) 'বৰ্ষা বৰ্ণন' কবিতাটিৰ আধাৰত 'বৃষ্টিজল' পালে প্ৰকৃতিৰ ৰূপ কেনে হয় লিখাঁ। ৪

অথবা

(খ) 'মানৱ বন্দনা' কবিতাটিৰ অন্তৰ্নিহিত সাৰমৰ্মৰ আভাস দিয়া। ৪

৩। প্ৰসংগ সংগতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰাঁ : (যিকোনো এছোৱা)

১+৩=৪

(ক) বহুৰৈ বিপথে অতি ক্ষুদ্ৰ নদী যত।

কৰৈ অকাৰ্য্যক যেন ধনৰ গৰ্বত।।

(খ) ই যে নৰনাৰায়ণ লাঞ্জিত হোৱা ভয়াবহ ইতিহাস,

ই যে জীৱনৰ হকে মৰিবৰ হেতু প্ৰাণভৰা অভিলাষ।

(গ) মোৰে জুহালতে বহি

বুৰঞ্জীৰ পাত লুটিয়াই

ভৱিষ্যতৰ কথা কয়

কল্পনা-লঙঘা

শুনো বহি বহি মই কাঞ্চনজঙ্ঘা।

৪। তলৰ যিকোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

৩×৩=৯

(ক) বৰষুণ অহা দেখি কৃষ্ণৰ লগতে গোপগণে কি কৰিছিল?

(খ) চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালাৰ কাব্য প্ৰতিভা সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখাঁ।

(গ) "ই যে মাতৃ আদেশ, সন্তান-প্ৰাণ দিবলকে বলিদান।" — কবিয়ে কি প্ৰসংগত এইদৰে কৈছে লিখাঁ।

(ঘ) কবিয়ে কমাৰফদিয়া গাঁৱৰ কেনেধৰণৰ পৰিৱৰ্তন হোৱাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে?

(ঙ) মহাদেৱৰ গুণ আৰু কাৰ্য কাঞ্চনজঙ্ঘাত কবিয়ে কিয় আৰোপ কৰিছে?

৫। চমু উত্তৰ লিখাঁ : (যিকোনো তিনিটা)

১×৩=৩

(ক) দৰ্শন শব্দটো সংস্কৃত কি ধাতুৰপৰা নিষ্পন্ন হৈছে?

(খ) কাশীনাথ তামুলী ফুকনৰ 'অসম বুৰঞ্জী'খন কোনে বহলকৈ লিখি উলিয়াইছিল?

(গ) ধী-শক্তি মানে কি?

(ঘ) 'বিহু আৰু তাৰ প্ৰাকৃতিক চিত্ৰ' পুস্তিকাখনৰ ৰচক কোন আছিল?

(ঙ) সূৰ্য তুলা ৰাশিলৈ গ'লে কোনটো বিহু অনুষ্ঠিত হয়?

৬। (ক) 'বুৰঞ্জীৰ দৌৰাত্ম্য' পাঠৰ আধাৰত অসমীয়া বুৰঞ্জী সাহিত্যৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা। ৬

অথবা

(খ) শংকৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱৰ জীৱন দৰ্শনত থকা পাৰ্থক্যসমূহ পাঠৰ আধাৰত বুজাই লিখা। ৬

৭। তলত দিয়া যিকোনো দুটাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা : ৩×২=৬

(ক) বেদ

(খ) লক্ষ্মীধৰ শৰ্মাৰ সাহিত্য-কৃতি

(গ) ধৰ্মগ্ৰানি অৱস্থাৰ কাৰণ

(ঘ) 'বিহু' শব্দৰ উৎপত্তি

৮। (ক) 'কপিলীপৰীয়া সাধু' উপন্যাসত মহাত্মা গান্ধীৰ প্ৰসংগ কেনেদৰে সন্নিৱিষ্ট হৈছে আলোচনা কৰা। ৮

অথবা

(খ) "কপিলীয়েই কপিলীপৰীয়া মানুহৰ জীৱন।"— এই উক্তিৰ আধাৰত 'কপিলীপৰীয়া সাধু' উপন্যাসত কপিলী নদীখনৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে বিচাৰ কৰা। ৮

৯। (ক) 'কৈদী' গোসাঁই কাৰ নাম? তেওঁ কিয় জেললৈ গৈছিল? ২

(খ) বাটে বাটে 'পচেচন'ত মানুহবোৰে গোৱা গানটো কি আছিল? ৩

(গ) ৰূপায়ে তিলক গোসাঁইলৈ লিখা চিঠিখনৰ মৰ্মাৰ্থ কি আছিল? ৩

১০। তলত দিয়া যিকোনো এজনৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা : ৪

ধীৰচিং

চুধাংচু বাবু

সোণপাহী

১১। (ক) 'আমাৰ ছাৰ' কোন? খঙাল হ'লেও তেওঁ 'সাৰ্বজনীন ছাৰ' হৈ উঠাৰ কাৰণসমূহ কি কি গল্পটিৰ আধাৰত লিখা। ১+৪=৫

অথবা

(খ) প্ৰজন্মৰ ব্যৱধানে মূল্যবোধৰ অৱক্ষয়ত কেনেধৰণৰ অবিহা যোগাইছে, 'হাতী' গল্পৰ আধাৰত বিশ্লেষণ কৰা। ৫

১২। (ক) টেঙৰ হাজৰাৰ প্ৰকৃত নাম কি? ১

(খ) "দুপ্তালিৰ লগে লগে পদ্মেশ্বৰৰ বহুত গুণো আছিল।"— গুণসমূহ কি কি? ২

(গ) 'প্ৰাচীন হৈ যাব ধৰা পৃথিৱীৰ দুটা অৰ্থৰ প্ৰতিনিধি' বুলি গল্পকাৰে কাৰ কাৰ কথা কৈছে? ২

১৩। (ক) চুটিগল্প কাক বোলে? চুটিগল্পৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা। ২+৪=৬

অথবা

(খ) উপন্যাস আৰু চুটিগল্পৰ পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰি এটি নাতিদীৰ্ঘ টোকা যুগুত কৰাঁ।

৬

১৪। তলৰ যিকোনো এটাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখাঁ :

৪

(ক) উপন্যাসৰ সংজ্ঞা

(খ) চুটিগল্পৰ প্ৰকাৰ

(গ) ঐতিহাসিক উপন্যাস

১৫। (ক) অলংকাৰ কাক বোলে? ই কেইবিধ আৰু কি কি? কাব্যত অলংকাৰৰ প্ৰয়োজনীয়তা কেনে?

১+২+৩=৬

অথবা

(খ) অৰ্থালংকাৰ কাক বোলে? উদাহৰণসহ দুবিধ অৰ্থালংকাৰৰ বিষয়ে লিখাঁ।

৬

১৬। (ক) “জৰাসন্ধ আদি কৰি যতেক নৃপতি আছে

তোমাৰ লগত যেন তৃণ।

প্ৰচণ্ড বাঘৰ আগে যেন গাৰ ঘেলারয়

অতি ক্ষুদ্ৰ মৃগ যে হৰিণ।।

— এই কাব্যপংক্তিত কি অলংকাৰ প্ৰয়োগ হৈছে? অলংকাৰবিধৰ বিষয়ে অতি চমুকৈ লিখাঁ।

১+২=৩

(খ) সংস্কৃত কি শব্দৰপৰা ‘অলংকাৰ’ শব্দটো উৎপত্তি হৈছে?

১

১৭। শৰৎ চন্দ্ৰ গোস্বামী অথবা ৰমা দাশৰ চুটিগল্পৰ বিষয়ে এটি নাতিদীৰ্ঘ টোকা যুগুত কৰাঁ।

৬

১৮। পদ্মনাথ গোস্বামীৰ অথবা দণ্ডীনাথ কলিতাৰ উপন্যাসৰ বিষয়ে এটি পৰিচয়মূলক আলোচনা আগবঢ়োৱা।

৬

১৯। চমু উত্তৰ লিখাঁ : (যিকোনো তিনিটা)

১×৩=৩

(ক) মানৱ আক্ৰমণৰ ভিত্তিত ৰজনীকান্ত বৰদলৈয়ে লিখা এখন উপন্যাসৰ নাম লিখাঁ।

(খ) ‘সুৰভি’ গল্প সংকলনটিৰ ৰচক কোন?

(গ) ‘জোনাকী’ আলোচনী বাদ দি ১৮৮৯-১৯৪০— এই সময়ছোৱাত চুটিগল্পই বিশেষ মাত্ৰা লাভ কৰা অসমীয়া আলোচনী এখনৰ নাম লিখাঁ।

(ঘ) জনজাতীয় পটভূমিক লৈ লিখা প্ৰথম সামাজিক উপন্যাসখনৰ নাম কি?

— x —

2022
POLITICAL SCIENCE

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

PART-A (ক - অংশ)

Q. No. 1 carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. Nos. 2 - 7 carry 2 marks each	2×6 = 12
Q. Nos. 8 -12 carry 4 marks each	4×5 = 20
Q. Nos. 13 & 14 carry 6 marks each	6×2 = 12
	<hr/>
	Total = 50

PART-B (খ - অংশ)

Q. No. 15 carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. Nos. 16 - 21 carry 2 marks each	2×6 = 12
Q. Nos. 22 -26 carry 4 marks each	4×5 = 20
Q. Nos. 27 & 28 carry 6 marks each	6×2 = 12
	<hr/>
	Total = 50

Total (Part A & B) : 50 + 50 = 100

PART-A/ ক-অংশ

(Contemporary World Politics)

(সমসাময়িক বিশ্ব রাজনীতি)

1. (a) Write the full form of NIEO. 1
NIEO-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- (b) The collapse of which country is known as the collapse of the “Second World” ? 1
কোনখন ৰাষ্ট্ৰৰ পতনক “দ্বিতীয় বিশ্ব”ৰ পতন হিচাবে জনা যায়?
- (c) In which year Iraq invaded Kuwait ? 1
কিমান চনত ইৰাকে কুৱেইট আক্ৰমণ কৰিছিল ?
- (d) Write the full form of SAFTA. 1
SAFTA-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- (e) Earth Summit was held in the year _____ 1
(Fill in the blank)
বসুন্ধৰা সন্মিলন অনুষ্ঠিত হৈছিল _____ চনত।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
- (f) The World Council of Indigenous people was formed in the year 1974/1975/1976. 1
(Choose the correct answer)
খিলঞ্জীয়া জনসাধাৰণৰ বিশ্বপৰিষদ গঠন হৈছিল ১৯৭৪/১৯৭৫/১৯৭৬ চনত।
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

2. Mention *two* reforms Mikhail Gorbachev initiated in the Soviet Union. 2
মিখাইল গৰ্বাচেভে ছেভিয়েট ইউনিয়নত আৰম্ভ কৰা সংস্কাৰ দুটা উল্লেখ কৰা।
3. Write down the names of the Permanent member states of Security Council of United Nations Organization. 2
ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ নিৰাপত্তা পৰিষদৰ স্থায়ী সদস্য ৰাষ্ট্ৰবোৰৰ নাম লিখা।
4. Write the names of *two* non-governmental organisations which were concerned with Protection of Human Rights all over the world. 2
সমগ্ৰ বিশ্বতে মানৱ অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ হকে কাম কৰা দুটা বেচৰকাৰী সংগঠনৰ নাম লিখা।
5. Name the principal organs of United Nations Organisation. 2
ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ প্ৰধান অংগকেইটাৰ নাম লিখা।
6. Mention *two* sources of threats to human being. 2
মানৱজাতিয়ে সন্মুখীন হোৱা দুটা ভাবুকি উল্লেখ কৰা।
7. Write *two* causes of Water Pollution. 2
জলপ্ৰদূষণৰ দুটা কাৰণ লিখা।
8. Why did big powers need to have alliance with smaller countries ? Write *four* reasons. 4
বৃহৎ শক্তিৰ ৰাষ্ট্ৰসমূহক সৰু সৰু ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মিত্ৰতাৰ কিয় প্ৰয়োজন ? চাৰিটা কাৰণ লিখা।
9. Discuss briefly about the constraints on U.S. hegemony. 4
আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰাধান্যৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰতিবন্ধকতাসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

10. Discuss briefly about the recent relationship between India and Pakistan.

4

ভাৰত আৰু পাকিস্তানৰ মাজত শেহতীয়া সম্পৰ্কৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

11. Write briefly about Global Poverty.

4

বিশ্ব দৰিদ্ৰতাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

12. Discuss briefly about the Political Consequences of Globalization.

4

বিশ্বায়নৰ ৰাজনৈতিক পৰিণতিসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

13. Why did Soviet Union disintegrate ? Discuss *three* reasons.

6

ছোভিয়েট ইউনিয়ন কিয় ভংগ হৈছিল ? তিনিটা কাৰণ আলোচনা কৰা।

Or/ অথবা

Discuss elaborately the U.S. hegemony as an Economic Super Power.

6

অৰ্থনৈতিক মহাশক্তি হিচাবে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ আধিপত্য বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।

14. What are the main pillars of ASEAN ? Discuss elaborately.

6

ASEAN-ৰ মূল স্তম্ভ কেইটা কি কি ? বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।

Or/ অথবা

Discuss India's Relationship with China.

6

চীনৰ সৈতে ভাৰতৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।

PART-B / খ-অংশ

(*Politics in India Since Independence*)

(স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতৰ ৰাজনীতি)

15. (a) In which year first general election was held in India ? 1

ভাৰতত প্ৰথম সাধাৰণ নিৰ্বাচন কোন চনত অনুষ্ঠিত হৈছিল ?

(b) Who was the first Chief Election Commissioner of India ? 1

ভাৰতৰ প্ৰথম গৰাকী মুখ্য নিৰ্বাচনী আয়ুক্ত কোন আছিল ?

(c) Write the full form of NEFA. 1

NEFA-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(d) Panchsheel principles was jointly declared by Indian Prime Minister _____ and Chinese Premier Zhou Enlai. 1

(Fill in the blank)

পঞ্চশীল নীতি ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী _____ আৰু চীনৰ মুৰব্বী চৌ এনলায়ে যুটীয়াভাৱে ঘোষণা কৰিছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(e) Who started "Total Revolution" ? 1

"সৰ্বাত্মক বিপ্লৱ" কোনে আৰম্ভ কৰিছিল ?

(f) What is the full form of MNF ? 1

MNF-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

16. When was the Bharatiya Jana Sangh formed ? Who was the founder President of Jana Sangh ? 2

ভাৰতীয় জনসংঘ কেতিয়া গঠন হৈছিল ? ভাৰতীয় জনসংঘৰ প্ৰতিষ্ঠাপক সভাপতি কোন আছিল ?

17. Write the names and symbols of *any two* National Political Parties in India. 2
 ভাৰতৰ যিকোনো দুটা ৰাষ্ট্ৰীয় ৰাজনৈতিক দলৰ নাম আৰু প্ৰতীক লিখা।
18. Write *two* consequences of 1977 Lok Sabha Election. 2
 ১৯৭৭ চনৰ লোকসভা নিৰ্বাচনৰ দুটা পৰিণতি লিখা।
19. Write *any two* features of Coalition Government in India. 2
 ভাৰতত সন্মিলিত চৰকাৰৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
20. Write *two* causes of the emergence of communalism in India. 2
 ভাৰতত সাম্প্ৰদায়িকতা উদ্ভৱৰ দুটা কাৰণ লিখা।
21. Write *two* causes of origin of regionalism in India. 2
 ভাৰতত আঞ্চলিকতাবাদৰ উৎপত্তিৰ দুটা কাৰণ লিখা।
22. Explain briefly about "Two-Nation Theory". 4
 "দ্বি-জাতি তত্ত্ব" সম্পৰ্কে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।
23. Why did India adopt the Policy of Non-Alignment ? Discuss briefly. 4
 ভাৰতে কিয় গোস্বামী-নিৰপেক্ষ নীতি গ্ৰহণ কৰিছিল ? চমুকৈ আলোচনা কৰা।
24. Discuss briefly the causes of decline of the Congress Party. 4
 কংগ্ৰেছ দলৰ অৱনতিৰ কাৰণসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।
25. Discuss briefly the importance of Social Movement. 4
 সামাজিক আন্দোলনৰ গুৰুত্ব চমুকৈ আলোচনা কৰা।

26. Explain *any two* reasons for the emergence of the Coalition Politics in the Indian Democratic System. 4
 ভাৰতীয় গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাত সংযুক্ত ৰাজনীতি উদ্ভৱৰ যিকোনো দুটা কাৰণ ব্যাখ্যা কৰা।
27. Discuss the main controversies around planned development in the early years of India's Independence. 6
 ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ আৰম্ভণিৰ সময়ছোৱাত পৰিকল্পিত বিকাশৰ সৈতে জড়িত মূল বিতৰ্কসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or/ অথবা

What do you mean by planned development ? Discuss the role of Planning Commission in the development of India. 1+5=6
 পৰিকল্পিত বিকাশ মানে তুমি কি বুজা ? ভাৰতৰ বিকাশত পৰিকল্পনা আয়োগৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

28. Discuss the consequences of National Emergency declared on 25th June, 1975. 6
 ১৯৭৫ চনৰ ২৫ জুনত ঘোষণা কৰা জাতীয় জৰুৰী অৱস্থাৰ পৰিণতিসমূহ আলোচনা কৰা।

Or/ অথবা

Discuss elaborately about the Secessionist Movements of North-East India. 6
 উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ বিচ্ছিন্নতাবাদী আন্দোলনসমূহৰ বিষয়ে বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।

32T ECON

2022

ECONOMICS

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

PART-A (ক - অংশ)

Q. No. 1 (i - vi) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. Nos. 2 - 7 carry 2 marks each	2×6 = 12
Q. Nos. 8 -11 carry 4 marks each	4×4 = 16
Q. No. 12 carries 6 marks	6×1 = 6
	<hr/>
	Total = 40

PART-B (খ - অংশ)

Q. No. 13 (i - vi) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. Nos. 14 - 19 carry 2 marks each	2×6 = 12
Q. Nos. 20 - 23 carry 4 marks each	4×4 = 16
Q. No. 24 carries 6 marks	6×1 = 6
	<hr/>
	Total = 40

Total (PART A & B) : 40 + 40 = 80

PART-A / ক-অংশ

1. (i) Define involuntary unemployment. 1
অনিচ্ছাকৃত নিবনুৱাৰ সংজ্ঞা লিখা।
- (ii) What is effective demand? 1
সক্ৰিয় চাহিদা কি?
- (iii) What do you understand by depreciation of capital? 1
মূলধনৰ ক্ষয়ক্ষতি বুলিলে কি বুজা?
- (iv) $GNP = GDP - \underline{\hspace{2cm}}$. (Fill in the blank) 1
 $GNP = GDP - \underline{\hspace{2cm}}$ । (খালী ঠাই পূৰ কৰা)
- (v) What is foreign exchange market? 1
বৈদেশিক বিনিময় বজাৰ কি?
- (vi) Which of the following transactions are included in the current account of Balance of Payment? 1
পৰিশোধৰ সমতাৰ চলিত হিচাপত নিম্নলিখিত কোনকেইটা লেনদেন অন্তৰ্ভুক্ত হয়?
- (a) Import and Export of goods
দ্রব্যৰ আমদানি আৰু বপ্তানি
- (b) Import and Export of services
সেৱাৰ আমদানি আৰু বপ্তানি

(c) Unilateral transfer

একপক্ষীয় হস্তান্তৰ

(d) All of the above

ওপৰৰ সকলোবাৰ

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Write the differences between GDP at market price and GDP at factor cost. 2

বজাৰ দৰত GDP আৰু উপাদান ব্যয়ত GDP-ৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

OR/অথবা

Write one similarity and one difference between intermediate goods and capital goods. 1+1=2

মধ্যৱৰ্তী দ্রব্য আৰু মূলধনী দ্রব্যৰ এটা সাদৃশ্য আৰু এটা পাৰ্থক্য লিখা।

3. What do you understand by 'Paradox of Thrift'? 2
'সঞ্চয়ৰ বা মিতব্যয়িতাৰ সাঁথৰ' বুলিলে কি বুজা?

OR/অথবা

What is aggregate supply ? Explain.

2

সামগ্রিক যোগান কি? বুজাই লিখ।

4. Write *two* differences between direct tax and indirect tax.

2

প্রত্যক্ষ কৰ আৰু পৰোক্ষ কৰৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখ।

5. What are the components of high-powered money ?

2

উচ্চক্ষমতাসম্পন্ন মুদ্রাৰ উপাদানসমূহ কি কি?

OR/অথবা

Define Bank Rate and Cash Reserve Ratio.

1+1=2

বেংক হাৰ আৰু নগদ সংৰক্ষণ অনুপাতৰ সংজ্ঞা লিখ।

6. Write *two* differences between Balance of Payment and Balance of Trade.

2

পৰিশোধৰ সমতা আৰু বাণিজ্যৰ সমতাৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখ।

7. Write in brief the ideas of fixed exchange rate and flexible exchange rate.

2

স্থিৰ বিনিময় হাৰ আৰু পৰিৱৰ্তনশীল বিনিময় হাৰ-ৰ ধাৰণা দুটা চমুকৈ লিখ।

8. What is investment multiplier ? If a new investment of Rs. 300 crore increases National Income by Rs. 1200 crore, calculate the value of investment multiplier. In this case, what will be the value of MPC ?

1+1+2=4

বিনিয়োগ গুণক কি? যদিহে 300 কোটি টকাৰ নতুন বিনিয়োগে জাতীয় আয় 1200 কোটি টকা বৃদ্ধি কৰে, তেন্তে বিনিয়োগ গুণকৰ মান গণনা কৰা। এইক্ষেত্ৰত, MPC-ৰ মান কিমান হ'ব?

OR/অথবা

Briefly discuss the components of aggregate demand.

4

সামগ্রিক চাহিদাৰ উপাদানসমূহ সংক্ষেপে আলোচনা কৰা।

9. Write differences between the following concepts : (*any two*)

2+2=4

নিম্নলিখিত ধাৰণাসমূহৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখ : (যিকোনো দুটাৰ)

(i) Autonomous investment and Induced investment.

স্বতন্ত্র বিনিয়োগ আৰু অভিপ্ৰেত বিনিয়োগ।

(ii) Ex-ante consumption and Ex-post consumption.

প্ৰত্যাশিত উপভোগ আৰু শেহান্ত উপভোগ।

(iii) Marginal propensity to consume and Marginal propensity to save.

প্ৰান্তিক উপভোগ প্ৰৱণতা আৰু প্ৰান্তিক সঞ্চয় প্ৰৱণতা।

(iv) Marginal propensity to consume and Average propensity to consume.

প্ৰান্তিক উপভোগ প্ৰৱণতা আৰু গড় উপভোগ প্ৰৱণতা।

10. Discuss four main functions of Central Bank. 4

কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ চাৰিটা মুখ্য কাৰ্য্য আলোচনা কৰা।

OR/অথবা

Explain how commercial banks create credit. 4

বাণিজ্যিক বেংকে কেনেদৰে ঋণ সৃষ্টি কৰে ব্যাখ্যা কৰা।

11. Discuss the components of Government Budget. 4

চৰকাৰী বাজেটৰ উপাদানসমূহ আলোচনা কৰা।

OR/অথবা

Define the following :

1+1+1+1=4

তলত দিয়াসমূহৰ সংজ্ঞা লিখা :

(i) Fiscal Deficit

ৰাজকোষীয় ঘাট

(ii) Primary Deficit

প্ৰাথমিক ঘাট

(iii) Planned government expenditure

পৰিকল্পিত চৰকাৰী ব্যয়

(iv) Non-planned government expenditure.

পৰিকল্পনা-বহিৰ্ভূত চৰকাৰী ব্যয়।

12. Explain how GDP is calculated using Income method. 6

আয় পদ্ধতিৰ সহায়ত কেনেদৰে GDP গণনা কৰা হয়, ব্যাখ্যা কৰা।

OR/অথবা

Discuss the reasons why GDP can't be used as an index of country's welfare. 6

GDP ক দেশ এখনৰ কল্যাণৰ সূচক ৰূপে ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

PART-B/ খ-অংশ

13. (i) Define sustainable development. 1

বহনক্ষম উন্নয়নৰ সংজ্ঞা লিখা।

(ii) During British rule, decay of Indian handicrafts was caused by — 1

ব্ৰিটিছ শাসনকালত ভাৰতৰ হস্তশিল্পৰ পতনৰ কাৰণ আছিল —

(a) Discriminatory tariff policy of the British Government

ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ বিভেদমূলক শুল্ক নীতি

(b) Competition from machine-made products

যন্ত্ৰ-নিৰ্মিত দ্ৰব্যৰ পৰা সন্মুখীন হোৱা প্ৰতিযোগিতা

(c) Change in patterns of demand

চাহিদাৰ ধৰণৰ পৰিৱৰ্তন

(d) All of the above

ওপৰৰ সকলোবোৰ

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(iii) In which year the NITI Aayog was formed ? 1

নিতি (NITI) আয়োগ কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল?

(iv) What is the difference between 'Labour Force' and 'Work Force' ? 1

'শ্ৰমশক্তি' আৰু 'কৰ্মশক্তি'ৰ মাজৰ পাৰ্থক্যটো কি?

(v) Mention one similarity of the economic policies adopted by India and Pakistan. 1

ভাৰত আৰু পাকিস্তানে গ্ৰহণ কৰা অৰ্থনৈতিক নীতিৰ এটা সাদৃশ্য উল্লেখ কৰা।

(vi) The 'Great Leap Forward' campaign in China focused on — 1

চীনৰ 'সন্মুখলৈ বৃহৎ জাপ (Great Leap Forward)' অভিযানৰ মুখ্য গুৰুত্ব আছিল —

(a) Privatisation

ব্যক্তিগতকৰণ

(b) Widespread industrialisation

উদ্যোগীকৰণৰ সম্প্ৰসাৰণ

(c) Development of services sector

সেৱা খণ্ডৰ বিকাশ

(d) Economic reform

অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰ

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

14. Mention *two* major industrial sector reforms in the Indian economy under the policy of liberalisation. 2

উদাৰীকৰণ নীতি অনুসৰি ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ উদ্যোগ খণ্ডত গ্ৰহণ কৰা দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ সংস্কাৰ উল্লেখ কৰা।

OR/অথবা

Write about *two* positive effects of LPG policies in the Indian economy.

2

ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত LPG নীতিৰ দুটা ধনাত্মক প্ৰভাৱৰ বিষয়ে লিখা।

15. Write *two* merits of GST. 2

GST-ৰ দুটা সুবিধা লিখা।

OR/অথবা

What is demonetisation ? Mention *one* positive effect of demonetisation in the Indian economy. 2

বিমুদ্রাকৰণ কি? ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত বিমুদ্রাকৰণৰ এটা ধনাত্মক প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

16. What is structural composition of an economy ? As on 2021, which sector contributed highest to the GDP of India ? 1+1=2

অৰ্থনীতিৰ খণ্ডভিত্তিক গাঁথনি কি? 2021 চনত কোনটো খণ্ডই ভাৰতৰ GDP লৈ সৰ্বাধিক বৰঙনি যোগাইছে?

OR/অথবা

Write *two* characteristics of small-scale industries. 2

ক্ষুদ্র উদ্যোগৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

17. Write *two* differences between economic infrastructure and social infrastructure. 2

অৰ্থনৈতিক আন্তঃগাঁথনি আৰু সামাজিক আন্তঃগাঁথনিৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

OR/অথবা

Write about *two* problems faced by the power sector in India. 2

ভাৰতৰ শক্তি খণ্ডই সন্মুখীন হোৱা দুটা সমস্যাৰ বিষয়ে লিখা।

18. Write *any two* measures undertaken by the Government of India to improve agricultural marketing. 2

কৃষি বজাৰ ব্যৱস্থাৰ উন্নয়নৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা যিকোনো দুটা পদক্ষেপ লিখা।

OR/অথবা

What do you understand by diversification of agriculture ? 2

কৃষিৰ বৈচিত্ৰ্যকৰণ বুলিলে কি বুজা?

19. What are the *three* main approaches undertaken by Government of India to alleviate poverty ? 2

দৰিদ্ৰতা দূৰীকৰণৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা মূল নীতি তিনিটা কি কি?

OR/অথবা

Write a short note on MGNREGA. 2

MGNREGA-ৰ বিষয়ে চমুকৈ এটা টোকা লিখা।

20. Discuss the goals of planning in India. 4

ভাৰতবৰ্ষৰ পৰিকল্পনাৰ উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

OR/অথবা

Briefly discuss *two* positive and *two* negative impacts of Green Revolution. 2+2=4

সেউজ বিপ্লৱৰ দুটা ধনাত্মক আৰু দুটা ঋণাত্মক প্ৰভাৱৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

21. Write a comparative note on the demographic indicators for India, China and Pakistan. 4

জনসাংখ্যিক গাঁথনিৰ নিৰ্দেশকসমূহৰ ভিত্তিত ভাৰত, চীন আৰু পাকিস্তানৰ এটি তুলনামূলক টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

OR/অথবা

(i) Write *two* reasons for rapid economic development in China. 2

চীনৰ দ্ৰুত অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(ii) Write *two* reasons for slow economic growth in Pakistan. 2

পাকিস্তানৰ মন্থৰ অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধিৰ দুটা কাৰণ লিখা।

22. Write about different types of unemployment. 4

নিবনুৱাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

23. Is economic growth, a cause of environmental degradation ? Justify your answer. 4

অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন পৰিবেশ বিনষ্ট হোৱাৰ এটা কাৰণ নেকি? তোমাৰ উত্তৰৰ সপক্ষে যুক্তিযুক্ততা আগবঢ়োৱা।

OR/অথবা

(i) Write *two* causes of global warming. 2

গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(ii) Suggest *two* measures for attaining sustainable development in India. 2

ভাৰতবৰ্ষত বহনক্ষম উন্নয়ন প্ৰাপ্তিৰ বাবে দুটা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।

24. What is organic farming ? Discuss its merits and demerits. 1+5=6

জৈৱিক কৃষি কি? ইয়াৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।

OR/অথবা

What is Human Capital ? Discuss the sources of human capital formation. 1+5=6

মানব মূলধন কি? মানব মূলধন গঠনৰ উৎসসমূহ আলোচনা কৰা।

————— x —————

2022

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Q. No. 1 carries 1 mark each	$1 \times 12 = 12$
Q. Nos. 2 - 13 carry 2 marks each	$2 \times 12 = 24$
Q. Nos. 14 - 23 carry 4 marks each	$4 \times 10 = 40$
Q. Nos. 24 - 27 carry 6 marks each	$6 \times 4 = 24$
	<hr/>
	Total = 100

1. Answer the following questions :

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

1×12=12

• Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰ কৰা :

(a) Gauhati University was established in _____
গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় _____ চনত স্থাপন কৰা হৈছিল।

(b) In the year _____, the Correspondence Education System was started in India.

ভাৰতবৰ্ষত ডাকযোগে শিক্ষা ব্যৱস্থা _____ চনত আৰম্ভ হয়।

(c) The World Environment Day is observed on _____
বিশ্ব পৰিৱেশ দিৱস _____ তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা হয়।

(d) Edward Lee Thorndike's Trial and Error method of learning is also known as Theory of _____
এডৱাৰ্ড লী থৰ্নডাইকে প্ৰৱৰ্তন কৰা প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল শিক্ষণ পদ্ধতিক শিক্ষণৰ _____ তত্ত্ব বুলিও কোৱা হয়।

(e) In a multiple choice question, a student can identify the correct answer with the help of _____ process.
বহু বিকল্প বাছনি প্ৰশ্নত, এগৰাকী শিক্ষাৰ্থীয়ে _____ পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰি শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিয়াব পাৰে।

(f) All scores are taken into consideration in finding out _____ as measure of Central Tendency.
কেন্দ্ৰীয় প্ৰৱণতাৰ জোখ হিচাপে _____ নিৰ্ণয় কৰোতে সকলো ৰাশি বিচাৰ কৰা হয়।

• Give short answers in one sentence :

এটা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :

(g) What is Distance Education ?

দূৰ শিক্ষা কি?

(h) "Learning is the acquisition of new behaviour or the strengthening and weakening of old behaviour as a result of experience." Who said this statement ?

"অভিজ্ঞতাৰ ফলত নতুন আচৰণৰ শক্তি বৃদ্ধি বা পুৰণি আচৰণৰ শক্তি হ্রাস কৰা প্ৰক্ৰিয়াকে শিক্ষণ আখ্যা দিব পাৰি।" এই উক্তিৰ কোনে কৈছিল?

(i) Who was the propounder of Classical Conditioning Theory of learning ?

শিক্ষণৰ মৌলিক অনুবন্ধনবাদ তত্ত্বৰ স্ৰষ্টা কোন আছিল?

(j) "Memory is the ideal revival..... in which the object of past experiences are reinstated as far as possible in the order and manner of their original occurrence." Who said this ?

"স্মৃতি হৈছে এক নিখুঁত পুনৰ উদ্দীপন কাৰ্য য'ত অতীত অভিজ্ঞতাৰ বিষয়বস্তুসমূহ যিমান দূৰ সম্ভৱ পূৰ্বৰ বিন্যাস আৰু ধৰণ অনুযায়ী পুনৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰা হয়।" এই উক্তিটো কাৰ?

(k) What is volitional or voluntary attention ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাক বোলে?

(l) Write the formula for finding out Median from group data.

সমূহিত ৰাশিৰ পৰা মধ্যমা নিৰ্ণয় কৰা সূত্ৰটো লিখা।

2. Write two aims of Secondary Education recommended by Mudaliar Commission. 2

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ লক্ষ্য সম্পৰ্কে মুডালিয়াৰ আয়োগে আগবঢ়োৱা দুটা পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰা।

3. Write two suggestions of Kothari Commission regarding education and productivity. 2

শিক্ষা আৰু উৎপাদনমুখিতা সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগে আগবঢ়োৱা দুটা পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰা।

4. Write two objectives of Non-formal Education. 2

অগতানুগতিক শিক্ষাৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

5. Write two significant aspects of Distance Education. 2

দূৰ শিক্ষাৰ দুটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দিশ উল্লেখ কৰা।

6. Write two principles of Environmental Education. 2

পৰিৱেশ শিক্ষাৰ দুটা নীতি উল্লেখ কৰা।

7. What do you mean by Value Education ? 2

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বুলিলে কি বুজা?

8. Mention two differences between maturation and learning. 2

পৰিপক্বতা আৰু শিক্ষণৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

9. Write *two* mental causes of forgetting. 2
বিস্মৃতিৰ দুটা মানসিক কাৰণ উল্লেখ কৰা।
10. Mention *two* sources or factors that influence the interest of an individual. 2
এজন ব্যক্তিৰ আগ্ৰহক প্ৰভাৱিত কৰিব পৰা দুটা উৎস বা উপাদান উল্লেখ কৰা।
11. Mention *two* social qualities of a mentally healthy person. 2
মানসিক ভাৱে স্বাস্থ্যৱান লোক এজনৰ থাকিবলগিয়া দুটা সামাজিক গুণ উল্লেখ কৰা।
12. Mention *any two* steps you have to follow for classifying scores into a frequency distribution table. 2
বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকা শ্ৰেণীকৰণ বা প্ৰস্তুত কৰোতে তুমি মানি চলিব লগা যিকোনো দুটা স্তৰ উল্লেখ কৰা।
13. Find Mean and Median from the following data : 1+1=2
তলত দিয়া তথ্যবিশিষ্ট পৰা গড় আৰু মধ্যমা নিৰ্ণয় কৰা :
48, 45, 92, 56, 68, 85, 72, 74, 64, 90.
14. Discuss *four* major problems of Secondary Education in Assam. 4
অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰা।
15. Discuss *four* merits of Open Education System. 4
মুক্ত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ চাৰিটা সুবিধা আলোচনা কৰা।
16. "Physical Education does neither train up the soul nor body, but the whole man." Discuss the statement. 4
"শাৰীৰিক শিক্ষাই কেৱল আত্মা বা শৰীৰকেই গঢ় নিদিয়ে, বৰঞ্চ সম্পূৰ্ণ ব্যক্তিজনকেই গঢ় দিয়ে।" বাক্যশাৰী ব্যাখ্যা কৰা।
17. Discuss the educational significance of learning by insight. 4
অন্তদৰ্শন শিক্ষণৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
Or/ অথবা
Discuss *four* characteristics of conditioning learning. 4
অনুবন্ধন শিক্ষণৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।
18. Discuss how do a teacher can develop attention and interest of students in classroom situation. 4
এজন শিক্ষকে শ্ৰেণীকোঠাত শিক্ষাৰ্থীসকলৰ মনোযোগ আৰু আগ্ৰহ বিকাশ কৰাত কেনেকৈ সহায় কৰিব পাৰে আলোচনা কৰা।

19. Write which types of memory operate in the following situations : 1+1+1+1=4
তলৰ পৰিস্থিতি সমূহত কি কি প্ৰকাৰৰ স্মৃতি ক্ৰিয়াশীল লিখা :
(a) Answering essay-type questions.
ৰচনাত্মক প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ কৰোতে।
(b) Driving a car.
গাড়ী চলাওতে।
(c) Solving mathematical problems.
গণিতৰ কোনো সমস্যা সমাধান কৰোতে।
(d) An adult person can recall some incidents happened in his early life.
এজন প্ৰাপ্তবয়স্ক ব্যক্তিয়ে তেওঁৰ অতীত জীৱনত হোৱা কোনো ঘটনাৰ পুনৰ স্মৰণ কৰা কাৰ্য।
20. Discuss the purposes of Mental Hygiene. 4
মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ উদ্দেশ্যাবলী আলোচনা কৰা।
Or/ অথবা
Discuss the functions of Mental Hygiene. 4
মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ কাৰ্য সমূহ আলোচনা কৰা।
21. Discuss the role of family in promoting proper mental health of children. 4
শিশুৰ উপযুক্ত মানসিক স্বাস্থ্যৰ বিকাশত পৰিয়ালৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।
22. What do you mean by measure of central tendency? Mention *three* advantages of Median as a measure of central tendency. 1+3=4
কেন্দ্ৰীয় প্ৰৱণতাৰ মাপ বুলিলে কি বুজা? কেন্দ্ৰীয় প্ৰৱণতাৰ মাপ হিচাপে মধ্যমাৰ তিনিটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।
Or/ অথবা
What do you mean by measure of variability or dispersion? Write *three* advantages of the measure of quartile deviation. 1+3=4
ভেদ্যতা বা বিচ্যুতিৰ জোখ বুলিলে কি বুজা? চতুৰ্থক বিচ্যুতি পৰিমাপণৰ তিনিটা সুবিধা লিখা।
23. What is Frequency Polygon? Draw a Frequency Polygon from the following distribution table : (Use graph paper) 1+3=4

বাৰংবাৰতা বহুভুজ কাক বোলে? তলত দিয়া তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা বাৰংবাৰতা বহুভুজ অংকন কৰা : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিবা)

Class Interval (শ্ৰেণী অন্তৰাল)	Frequency (বাৰংবাৰতা)
60-64	2
55-59	3
50-54	6
45-49	8
40-44	12
35-39	8
30-34	6
25-29	3
20-24	2
<hr/> N=50	

Or/ অথবা

What is Pie Diagram? Represent the following data of students' enrolment in a Primary school by a pie diagram. 1+3=4

বৃত্ত চিত্ৰ কাক বোলে? এখন প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নামভৰ্তিৰ তথ্যসমূহ বৃত্ত চিত্ৰৰ সহায়ত উপস্থাপন কৰা।

Class (শ্ৰেণী)	No. of Students (ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা)
I	50
II	40
III	35
IV	35
V	40
<hr/> Total = 200	

24. Discuss the power and functions of "Board of Secondary Education, Assam" as given by the 'Secondary Education Act of Assam, 1961'. 6
‘মাধ্যমিক শিক্ষা আইন, অসম, ১৯৬১’ৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা “অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড”ৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or/ অথবা

Discuss the suggestions forwarded by 'National Education Policy, 1986' regarding Secondary Education. 6

মাধ্যমিক শিক্ষা সম্পৰ্কে ১৯৮৬ চনৰ ‘জাতীয় শিক্ষা নীতি’ত উল্লেখ কৰা পৰামৰ্শ সমূহ আলোচনা কৰা।

25. What is Population Education? How can the Population Education be imparted in educational institution? 2+4=6
জনসংখ্যা শিক্ষা কাক বোলে? শিক্ষানুষ্ঠানত জনসংখ্যা শিক্ষা কেনেধৰণে প্ৰদান কৰিব পাৰি আলোচনা কৰা।

Or/ অথবা

What do you mean by women empowerment? Discuss the role of education in women empowerment. 2+4=6

মহিলা সारलीकरण बुलिले कि बुजा? महिला सारलीकरणत शिक्षाৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

26. What do you mean by learning? Discuss the important subjective factors of learning. 2+4=6
শিক্ষণ বুলিলে কি বুজা? শিক্ষণৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ব্যক্তিনিষ্ঠ বা আভ্যন্তৰীণ চৰ্তসমূহ আলোচনা কৰা।

Or/ অথবা

What is Trial and Error method of learning? Discuss the major laws of learning propounded by Edward Lee Thorndike. 2+4=6

শিক্ষণৰ প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল শিক্ষণ পদ্ধতি কি? এডৱাৰ্ড লী থৰ্নডাইকে প্ৰবৰ্ত্তন কৰা শিক্ষণৰ প্ৰধান নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

27. What is Mean? Compute Mean from the following distribution table by Assumed Mean method : 1+5=6

গড় কাক বোলে? অনুমিত গড় পদ্ধতিৰ সহায়ত তলত দিয়া বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ পৰা গড় নিৰ্ণয় কৰা :

Class Interval (শ্ৰেণী অন্তৰাল)	Frequency (বাৰংবাৰতা)
80-84	3
75-79	4
70-74	7
65-69	8
60-64	12
55-59	7
50-54	4
45-49	3
40-44	2
<hr/> N = 50	

32T HIST

2022

HISTORY

Full Marks : 100

Pass Marks ; 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

<i>Q. No. 1 carries 1 mark each</i>	$1 \times 12 = 12$
<i>Q. No. 2 carries 2 marks each</i>	$2 \times 12 = 24$
<i>Q. No. 3 carries 4 marks each</i>	$4 \times 10 = 40$
<i>Q. No. 4 carries 6 marks each</i>	$6 \times 3 = 18$
<i>Q. No. 5 carries 6 marks each</i>	$6 \times 1 = 6$
	<hr/>
	Total =100

1. Answer the following questions : (any twelve) 1×12=12

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো বাৰটা)

- (a) Where was the Indus Valley Civilization discovered first?
সিন্ধু সভ্যতা প্ৰথমে ক'ত আৱিষ্কাৰ হৈছিল ?
- (b) Name the first Mahajanapada.
প্ৰথম মহাজনপদখনৰ নাম লিখা।
- (c) Name one of the grains found at the Harappan sites.
হৰাপ্পা সভ্যতাৰ স্থানসমূহত পোৱা এবিধ শস্যৰ নাম লিখা।
- (d) Who authored 'Chakaripheti Buranji' ?
'চক্ৰী ফেঁটা বুৰঞ্জী' কোনে প্ৰণয়ন কৰিছিল ?
- (e) During whose reign was the Umananda temple at Guwahati built ?
কোনজন আহোম ৰজাৰ ৰাজত্ব কালত গুৱাহাটীত উমানন্দ মন্দিৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল ?
- (f) Who was the first woman Bhikkhuni ?
প্ৰথম গৰাকী মহিলা ভিক্ষুণী কোন আছিল ?
- (g) Who was the first woman ruler of the Ahom Kingdom ?
আহোম ৰাজসিংহাসনত আৰোহণ কৰা প্ৰথম গৰাকী মহিলা কোন আছিল ?
- (h) Who was the author of 'Rihla' ?
'ৰিহ্লা'ৰ লেখক কোন ?
- (i) Who was the physician of Mughal Prince Dara Shukoh ?
মোগল ৰাজকুমাৰ দাৰা চিকোৰ ব্যক্তিগত চিকিৎসক কোন আছিল ?

(j) Name the favourite calligraphy of Akbar.

আকবৰৰ প্ৰিয় পাণ্ডুলিপি শৈলীৰ নাম লিখা।

(k) Name the first British colony in India.

ভাৰতবৰ্ষত প্ৰথমখন ইংৰাজ উপনিবেশৰ নাম লিখা।

(l) In which year did the British government abolish the sati system in India ?

কোন চনত ইংৰাজসকলে ভাৰতবৰ্ষত সতীদাহ প্ৰথা বিলুপ্ত কৰিছিল ?

(m) Who termed the Revolt of 1857 as the first war of Indian Independence ?

কোনে ১৮৫৭ চনৰ বিদ্রোহক ভাৰতৰ প্ৰথম স্বাধীনতা সংগ্ৰাম আখ্যা দিছিল ?

(n) In which year was the capital of India shifted to Delhi from Calcutta ?

কোন চনত ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজধানী কলিকতাৰ পৰা দিল্লীলৈ স্থানান্তৰিত কৰা হৈছিল ?

(o) Who was the first editor of 'Junaki' ?

'জোনাকী'ৰ প্ৰথম সম্পাদক কোন আছিল ?

(p) When was the first railway started in India ?

ভাৰতবৰ্ষত প্ৰথম ৰেলপথ নিৰ্মাণ কেতিয়া আৰম্ভ হৈছিল ?

2. Answer the following questions in brief : (any twelve) 2×12=24

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো বাৰটা)

(a) Mention any two characteristics of the Harappan Civilization.

হৰাপ্পা সভ্যতাৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(b) Name *any two* important sites of the Harappan Civilization.

হৰাপ্পা সভ্যতাৰ যিকোনো দুটা উল্লেখযোগ্য ক্ষেত্ৰৰ নাম লিখা।

(c) What metals did the Harappans procure from Khetri region of Rajasthan and Kolar of Karnataka ?

ৰাজস্থানৰ ক্ষেত্ৰী অঞ্চল আৰু কৰ্ণাটকৰ কোলাৰ পৰা হৰাপ্পাবাসীয়ে কি কি ধাতু সংগ্ৰহ কৰিছিল ?

(d) Where and when did the peasant revolt first take place in Assam ?

অসমৰ ক'ত আৰু কেতিয়া প্ৰথম কৃষক বিদ্রোহ হৈছিল ?

(e) What is Mahayana ?

মহাযান কি ?

(f) When did Mirjumla invade Assam ? Which author accompanied him ?

মীৰজুমলাই কেতিয়া অসম আক্ৰমণ কৰিছিল ? তেঁওৰ লগত অহা লিখকজনৰ নাম কি ?

(g) What were the right occupations of the Kshayatriyas ?

ক্ষত্ৰিয়সকলৰ আদৰ্শ জীৱিকা কি ?

(h) Write *any two* limitations of inscriptional evidence.

লিপিসমূহৰ পৰা পোৱা তথ্যৰ যিকোনো দুটা সীমাবদ্ধতাৰ বিষয়ে লিখা।

(i) Why did Abul Fazal describe painting as magical art ?

আবুল ফজলে চিত্ৰক কিয় 'ভেঙ্কীৰাজী কলা' বুলি কৈছিল ?

(j) What do you understand by 'Kitabkhana' ?

'কিতাবখানা' বুলিলে কি বুজা ?

(k) Name *any two* Sufi saints of Medieval India.

মধ্যযুগৰ ভাৰতবৰ্ষৰ যিকোনো দুজন চুফী সন্তৰ নাম লিখা।

(l) What were 'zimma' and 'jizya' ?

'জিম্মী' আৰু 'জিজিয়া' কি ?

(m) Who established the Vijaynagar Empire and when ?

বিজয় নগৰ সাম্ৰাজ্য কোনে আৰু কেতিয়া প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল ?

(n) What were White Town and Black Town ?

শ্বেত নগৰ আৰু কৃষ্ণ নগৰ কি ?

(o) Why did Mahatma Gandhi consider Hindustani to be the national language of India ?

মহাত্মা গান্ধীয়ে হিন্দুস্তানী ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰীয় ভাষা হ'ব লাগে বুলি কিয় বিবেচনা কৰিছিল ?

(p) Mention *two* women leaders of the Revolt of 1857.

১৮৫৭ খ্ৰীষ্টাব্দৰ বিদ্রোহৰ দুগৰাকী নেত্ৰীৰ নাম লিখা।

(q) Who called for 'Direct Action' and which day was chosen for it ?

কোনে 'প্ৰত্যক্ষ সংগ্ৰাম'ৰ আহ্বান জনাইছিল ? ইয়াৰ বাবে কোনটো দিন বাছি লোৱা হৈছিল ?

3. Answer the following questions : (*any ten*)

4×10=40

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো দহটা)

(a) Give a description of the town planning of the Harappan Civilization.

হৰাপ্পীয় সভ্যতাৰ নগৰকেন্দ্ৰসমূহৰ আঁচনিৰ এটি বিৱৰণ দিয়া।

(b) Give a brief description of the administrative system of the Ahoms.

আহোমসকলৰ শাসন ব্যৱস্থাৰ এটি চমু বিৱৰণ দিয়া।

(c) How could men and women acquire wealth according to 'Manusmriti'?

'মনুস্মৃতি'ৰ মতে, পুৰুষ আৰু নাৰীয়ে কেনেদৰে সম্পত্তি আহৰণ কৰিব পাৰে ?

(d) Make a note on the social system seen in the Mahabharata.

মহাভাৰতত দেখা পোৱা সমাজ ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে লিখা।

(e) Mention the causes of the rise of Magadha.

মগধৰ উত্থানৰ কাৰণসমূহ উল্লেখ কৰা।

(f) Make a note on the teaching of the Buddha.

বুদ্ধৰ শিকনিসমূহৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(g) Discuss about the fortification of Vijaynagar.

বিজয়নগৰৰ দুৰ্গ নিৰ্মাণ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(h) Make a note on the sources to reconstruct the Sufi tradition.

চুফী পৰম্পৰাৰ ইতিহাস পুনঃনিৰ্মাণৰ সমলসমূহৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(i) Who coined the terms 'great' and 'little' traditions and why? What do 'great' and 'little' traditions mean? 1+3=4

'মহান' আৰু 'লঘু' পৰম্পৰা দুটাৰ নামকৰণ কোনে আৰু কিয় কৰিছিল? 'মহান' আৰু 'লঘু' পৰম্পৰা দুটাই কি বুজায়?

(j) Discuss about the role of the zamindars in the Mughal period.

মোগল যুগত জমিদাৰসকলৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(k) How did the Paharias use the forests for their livelihood?

পাহাৰীয়াসকলে জীৱন নিৰ্বাহৰ বাবে অৰণ্যবোৰ কেনেদৰে ব্যৱহাৰ কৰিছিল?

(l) What were the concerns that influenced the British in their town planning in India in the 19th century?

ঊনবিংশ শতিকাত বৃটিছসকলক কি কি বিবেচনাই ভাৰতত নগৰ পৰিকল্পনাত প্ৰভাৱ পেলাইছিল?

(m) How did the Indians carry out the programme of the Quit India Movement?

ভাৰতীয়সকলে ভাৰত ত্যাগ আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী কেনেকৈ ৰূপায়িত কৰিছিল?

(n) What was Permanent Settlement? Why did the zamindars fail to meet the revenue demand?

চিৰস্থায়ী বন্দৰস্ত কি আছিল? জমিদাৰসকল নিৰ্ধাৰিত খাজনা জমা দিয়াত কিয় ব্যৰ্থ হৈছিল?

(o) What do you mean by Oral Sources? How does it help in writing history of the partition of India?

মৌখিক উৎস বুলিলে কি বুজা? ভাৰত বিভাজনৰ বুৰঞ্জী প্ৰণয়নত মৌখিক উৎসই কেনেদৰে সহায় কৰে?

(p) Discuss the role of women in Mughal Royal family.

মোগল ৰাজপৰিয়ালত মহিলাসকলৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

4. Read the given passage carefully and answer the questions that follow :

6×3=18

তলৰ পাঠ্যাংশবোৰ ভালদৰে পঢ়া আৰু প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) *How could men and women acquire wealth ?*

For men, the Manusmriti declares, there are seven means of acquiring wealth: inheritance, finding, purchase, conquest, investment, work and acceptance of gifts from good people.

For women, there are six means of acquiring wealth: What was given in front of the fire (marriage) or the bridal procession, or as a token of affection, and what she got from her brother, mother or father. She could also acquire wealth through any subsequent gift and whatever her 'affectionate' husband might give her.

Questions :

- (i) What were the means of acquiring wealth for men and women? 4
- (ii) Do you think that means of acquiring wealth differentiated men and women? If so, how? 2

পুৰুষ আৰু মহিলাই কিদৰে সম্পত্তি আহৰণ কৰিব পাৰে ?

মনুস্মৃতিয়ে পুৰুষসকলৰ উপাৰ্জনৰ ক্ষেত্ৰত মুঠতে যি সাতটা উপায় ঘোষণা কৰিছে সেইকেইটা হ'ল : উত্তৰাধিকাৰী সূত্ৰে, বিচাৰি তথা অনুসন্ধান কৰি উলিওৱা, ক্ৰয়, বিজয়, কোনো কামত ধন খটুৱা, কৰ্ম আৰু সজ্জনৰ পৰা উপহাৰ গ্ৰহণ।

নাৰীৰ ক্ষেত্ৰত এনে মুঠ ছয়টা উপায়ৰ অন্যতম হ'ল : (বিবাহৰ সময়ত) অগ্নিক সান্ধী কৰি আগবঢ়োৱা সম্পদ, শোভাযাত্ৰা কৰি কইনা অনাৰ সময়ত নাইবা মৰম-চেনেহেৰে দিয়া বিভিন্ন উপহাৰ, পিতৃ-মাতৃ আৰু ভাতৃৰ পৰা প্ৰাপ্ত ধন-সোণ আদি, ইয়াৰ উপৰি (বিবাহৰ পাচত) প্ৰাপ্ত উপহাৰ আৰু 'মৰমিয়াল' স্বামীয়ে যি দিয়ে সকলোবোৰ নাৰীৰ সম্পদ বুলি ধৰা হয়।

প্ৰশ্নসমূহ :

- (i) পুৰুষ আৰু নাৰীয়ে কি কি উপায়েৰে সম্পদ আহৰণ কৰিব পাৰিছিল ? 4
- (ii) সম্পদ আহৰণৰ উপায়বোৰে পুৰুষ আৰু মহিলাক পৃথক কৰিছে বুলি তুমি ভাবানে ? যদি ভাবা, কেনেকৈ ? 2

Or/ অথবা

(b) *Language and Scripts :*

Most Asokan inscriptions were in the Prakrit language while those in the northwest of the subcontinent were in Aramaic and Greek. Most Prakrit inscriptions were written in the Brahmi script; however, some, in the northwest, were written in Kharosthi. The Aramaic and Greek scripts were used for inscriptions in Afghanistan.

Questions :

- (i) To which source of history do the inscription belong? 1
- (ii) In which languages the Asokan inscriptions were written? 2
- (iii) What were the scripts used to inscribe the Asokan inscriptions? 3

ভাষা আৰু লিপি :

অশোকৰ সৰহভাগ লিপিৰ ভাষা প্ৰাকৃত যদিও উপ-মহাদেশখনৰ উত্তৰ-পশ্চিমৰ লিপিৰ ভাষা আছিল আৰামিক আৰু গ্ৰীক। আৰামিক হ'ল প্ৰাচীন বেবিলনীয় সাম্ৰাজ্যত বহুলভাৱে প্ৰচলিত ভাষা। অধিকসংখ্যক প্ৰাকৃত লিপি ব্ৰাহ্মী আখৰেৰে লিখা হৈছিল যদিও উত্তৰ-পশ্চিমাঞ্চলত খৰোষ্ঠী আখৰো ব্যৱহৃত হৈছিল। আফগানিস্তানৰ লিপিসমূহত আৰামিক আৰু গ্ৰীক আখৰ দেখা গৈছিল।

প্ৰশ্নসমূহ :

- (i) লিপি ইতিহাসৰ কি সমলৰ অন্তৰ্ভুক্ত ? 1
- (ii) অশোকৰ লিপিসমূহ কি কি ভাষাত লিখা হৈছিল ? 2
- (iii) অশোকৰ লিপিসমূহত কি কি আখৰ ব্যৱহৃত হৈছিল ? 3

(c) Land Revenue :

Cash or Kind

The Ain-i-Akbari on land revenue collection :

Let him (the Amil-guzar) not make it a practice of taking only in cash but also in kind. The latter is effected several ways. First, Kankut in Hindi language 'kan' signifies grain, and 'kut' estimates.... If any doubts arise, the crops should be cut and estimated in three lots, the good, the middling, and the inferior, and the hesitation removed. Often too, the land taken by appraisement, gives a sufficiently accurate return. Secondly, batai, also called bhaoli, the crops are reaped and stacked and divided by agreement in the presence of the parties. But in this case several intelligent inspectors are required ; otherwise, the evil minded and false are given to deception. Thirdly, khetbatai, when they divide the fields after they are sown. Fourthly, lang batai, after cutting the grains, they form it in heaps and divide it among themselves, and each takes his share home and turns it to profit.

Questions :

- (i) Who were the amil-guzars ? 1
(ii) What was the medium of land revenue collection ? 1
(iii) What were the methods of collecting land revenue in kind ? 4

ভূমিৰ খাজনা : টকা নে শস্যৰ মাধ্যমত : ভূমি ৰাজস্ব সংগ্ৰহৰ বিষয়ে আইন-ই-আকবৰী :

আমিল-গুজাৰসকলক অকল টকাৰ মাধ্যমতেই খাজনা সংগ্ৰহ নকৰি লগতে শস্যৰ মাধ্যমতো খাজনা সংগ্ৰহ কৰাৰ ব্যৱস্থাটো চালু ৰাখিবলৈ কোৱা হৈছে। পিচৰ বিধ খাজনা বিভিন্ন উপায়েৰে সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল। প্ৰথমতে, কানকুত, হিন্দীত কানৰ অৰ্থ শস্য আৰু কুতৰ অৰ্থ পৰিমাণ নিৰূপণ কৰা...। এই ক্ষেত্ৰত কিবা সন্দেহৰ অৱকাশ থাকিলে শস্য চপাই তাক তিনিটা ভাগত ভাগ কৰা হয় — ভাল, মধ্যম আৰু নিকৃষ্ট। এই বিভাজনৰ দ্বাৰা সন্দেহ দূৰ কৰা হয়। মাজে মাজে আকৌ ভূমিৰ বেছ বা মূল্য নিৰূপণ কৰিও সেইটো কৰা হয়, এই ব্যৱস্থাই সঠিক খাজনা পোৱাত সহায় কৰে। দ্বিতীয়টো হ'ল বাতাই বা ভাওলী, শস্য চপোৱাৰ পিচত সেইবোৰ মজুত কৰি ৰাখি তাক চুক্তি সৰ্তে অংশীদাৰৰ মাজত তেওঁলোকৰ উপস্থিতিতে ভাগ কৰা হয়। এই ক্ষেত্ৰত অৱশ্যে কেইবাজনো চতুৰ পৰিদৰ্শকৰ প্ৰয়োজন হয়। অন্যথা অসৎ প্ৰবৃত্তিৰ আৰু ভুৱা লোকে প্ৰতাৰণা, কৰাৰ অৱকাশ থাকে। তৃতীয়তে, খেত-বাতাই, ইয়াত শস্যৰ বীজ সিঁচাৰ পিচত শস্য ক্ষেত্ৰ বিভাজন কৰা হয়। চতুৰ্থতে,

লাং-বাতাই, ইয়াত শস্য কটাৰ পাচত দম কৰি থয় আৰু পিচত তেওঁলোকৰ মাজত ভাগ কৰি লয়। তেনেদৰে ভাগ-বটোৱাৰ কৰাৰ পিচত প্ৰতিজনে নিজৰ অংশটো লাভ ৰূপে ঘৰলৈ নিয়ে।

প্ৰশ্নসমূহ :

- (i) আমিল-গুজাৰসকল কোন ? 1
(ii) ভূমি ৰাজহ কি মাধ্যমত সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল ? 1
(iii) কি কি পদ্ধতিৰ শস্যৰে ভূমি ৰাজহ সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল ? 4

Or/ অথবা

(d) Travels of the 'Badsha Nama' :

Gifting of precious manuscripts was an established diplomatic custom under the Mughals. In emulation of this, the Nawab of Awadh gifted the illustrated Badshah Nama to King George III in 1799. Since then it has been preserved in the English Royal collections, now at Windsor Castle.

In 1994, conservation work required the bound manuscript to be taken apart. This made it possible to exhibit the paintings, and in 1997 for the first time, the Badshah Nama paintings were shown in exhibitions in New Delhi, London and Washington.

Questions :

- (i) Who wrote the Badshah Nama and why ? 2
(ii) Who gifted the Badshah Nama in 1799 and to whom ? Why did he do so ? 3
(iii) In which places the Badshah Nama paintings were exhibited ? 1

'বাদছাহ নামাৰ' ভ্ৰমণ :

মূল্যবান পাণ্ডুলিপি উপহাৰ হিচাবে দান কৰাটো মোগলসকলৰ প্ৰচলিত কূটনৈতিক পৰম্পৰা আছিল। তাকেই অনুসৰণ কৰি অযোধ্যাৰ নৱাবে ইংলেণ্ডৰ ৰজা তৃতীয় জৰ্জক ১৭৯৯ চনত সচিত্ৰ বাদছাহ নামাখন উপহাৰ দিছিল। তেতিয়াৰে পৰা সেইখন ইংলেণ্ডৰ ৰাজকীয় সংগ্ৰহালয়ত, বৰ্তমান উইণ্ডছাৰ ৰাজপ্ৰাসাদত, সংৰক্ষিত কৰি ৰখা হৈছে। ১৯৯৪ চনত সংৰক্ষণ কাৰ্যৰ বাবে বন্ধোৱা পাণ্ডুলিপিবিলাক পৃথক কৰাৰ প্ৰয়োজন হৈছিল। সেইটো কৰোতে তাত সন্নিবিষ্ট কৰা চিত্ৰবোৰ প্ৰদৰ্শন কৰাৰ বাবে সম্ভৱ হৈ পৰিছিল। আৰু পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে ১৯৯৭ চনত বাদছাহ নামাৰ চিত্ৰবোৰ নতুন দিল্লী, লণ্ডন আৰু ৱাচিংটনত পতা প্ৰদৰ্শনীত প্ৰদৰ্শন কৰা হৈছিল।

প্ৰশ্নসমূহ :

- (i) 'বাদছাহ নামা' কোনে, আৰু কিয় লিখিছিল ? 2
(ii) ১৭৯৯ চনত কোনে, কাক আৰু কিয় 'বাদছাহ নামা' উপহাৰ দিছিল ? 3
(iii) বাদছাহ নামাৰ চিত্ৰবোৰ ক'ত ক'ত প্ৰদৰ্শিত হৈছিল ? 1

Contd.

(e) "The real minorities are the masses of this country."

Welcoming the Objective Resolution introduced by Jawaharlal Nehru, N. G. Ranga said :

Sir, there is a lot of talk about minorities. Who are the real minorities? Not the Hindus in the so-called Pakistan provinces, not the Sikhs, not even the Muslims. No, the real minorities are the masses of this country. These people are so depressed and oppressed and suppressed till now that they are not able to take advantage of the ordinary civil rights. What is the position? You go to the tribal areas. According to law, their own traditional law, their tribal law, their lands can not be alienated. Yet our merchants go there, and in the so-called free market they are able to snatch their lands. Thus, even though the law goes against this snatching away of their lands, still the merchants are able to turn the tribal people into veritable slaves by various kinds of bonds, and make them hereditary bondslaves. Let us go to the ordinary villagers. There goes the money-lender with his money and he is able to get the villagers in his pocket. There is a landlord himself, the zamindar, and the malguzar and there are various other people who are able to exploit these poor villagers. There is no elementary education even among these people. These are the real minorities that need protection and assurance of protection. In order to give them the necessary protection, we will need much more than this Resolution.

Questions :

(i) Who are, according to N. G. Ranga, the real minorities?	1
(ii) Why are they the real minorities?	3
(iii) Why do they need protection?	2

প্রকৃত সংখ্যালঘুসকল এইখন দেশৰ জনসাধাৰণ :

জৱাহৰলাল নেহৰুৱে উত্থাপন কৰা উদ্দেশ্যমূলক প্ৰস্তাৱটোক আদৰনি জনাই এন. জি. ৰাঙ্গাই কৈছিল।

‘ছাৰ, সংখ্যালঘুৰ বিষয়ে বহুতো কথা-বতৰা হ’ল। প্রকৃত সংখ্যালঘু কোন? তথাকথিত পাকিস্তান প্ৰদেশৰ হিন্দুসকল, শিখসকল আনকি মুছলিমসকলো নহয়, প্রকৃত সংখ্যালঘুসকল হ’ল দেশখনৰ জনসাধাৰণ। এই মানুহখিনি এতিয়ালৈকে অৱহেলিত আৰু নিষ্পেষিত আৰু অৱদমিত লোক। সেইবাবে সাধাৰণ সামাজিক অধিকাৰৰ সুবিধাখিনিও গ্ৰহণ কৰিবলৈ সমৰ্থ নহয়, অৱস্থাটো কেনেকুৱা? তুমি জনজাতি অঞ্চললৈ যোৱা — আইনমতে, তেওঁলোকৰ নিজ পৰম্পৰাগত নিয়ম-কানুন, তেওঁলোকৰ জনজাতীয় আইনমতে, তেওঁলোকৰ মাটি তেওঁলোকৰ পৰা বিছিন্ন কৰি নিব নোৱাৰে। তথাপি আমাৰ সদাগৰসকল এই জনজাতি এলেকাসমূহলৈ গৈ মুকলি বজাৰৰ নামত তেওঁলোকৰ মাটি কাঢ়ি লয়। এই দৰে যদিও তেওঁলোকৰ মাটি কাঢ়ি লোৱাটো আইন বিৰোধী, তথাপিও বেপাৰীসকলে জনজাতীয় লোকসকলক বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ চুক্তিপত্ৰৰ যোগেদি বেলেগ বেলেগ ধৰণৰ দাস হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰি আছে, আৰু এইটো বংশানুক্ৰম চুক্তিপত্ৰ দাসত্বলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিছে। এতিয়া আমি সাধাৰণ গাঁওবাসীৰ ওচৰলৈ যাও—তালৈ টকা ধাৰে দিয়া লোকসকলে জেপত টকা লৈ যায় আৰু গাঁওবাসীসকলক তেওঁলোকৰ জেপৰ ভিতৰত ৰাখিবলৈ সক্ষম হয়। তাত স্বয়ম্ভু মাটিৰ মালিক, জমিদাৰ আৰু মালগুজাৰৰ লগতে বেলেগ বেলেগ প্ৰকাৰৰ লোকসকল আছে, যিসকলে এই দুখীয়া গাঁওবাসীক শোষণ কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে। তাতে এই মানুহবিলাকৰ আনকি প্ৰাথমিক শিক্ষাও নাই। এওঁলোকেই প্রকৃত সংখ্যালঘু যিসকলক সুৰক্ষা আৰু সুৰক্ষাৰ বাবে আশ্বাসৰ দৰকাৰ। তেওঁলোকক আৱশ্যকীয় সুৰক্ষা দিবৰ কাৰণে আমাৰ এই প্ৰস্তাৱটোতকৈ বহু বেছি কৰ্মপত্ৰৰ দৰকাৰ।’

প্ৰশ্নসমূহ :

(i) এন. জি. ৰাংগাৰ মতে প্রকৃত সংখ্যালঘু কোন?	1
(ii) তেওঁলোক কিয় প্রকৃত সংখ্যালঘু?	3
(iii) তেওঁলোকক কিয় সুৰক্ষাৰ প্ৰয়োজন?	2

Or/ অথবা

- (f) From the mid eighteenth century, there was a new phase of change. Commercial centers such as Surat, Masulipatanam and Dhaka, which had grown in the seventeenth century, declined when trade shifted to other places. As the British gradually acquired political control after the Battle of Plassey in 1757, and the trade of the English East India Company expanded, colonial port cities such as Madras, Calcutta and Bombay rapidly emerged as the new economic capitals. They also became centers of colonial administration and military power. New buildings and institutions developed, and urban spaces were ordered in new ways. New occupations developed and people flocked to these colonial cities. By about 1800, they were the biggest cities in terms of population.

Questions :

- (i) Why did the commercial centers decline which grew in the 17th century? 1
- (ii) What were the causes of the emergence of the new economic capitals? 2
- (iii) What were the characters of the newly emerged cities? 3

অষ্টাদশ শতিকাৰ মাজভাগৰপৰা পৰিৱৰ্তনৰ এটা নতুন পৰ্যায় আৰম্ভ হৈছিল। ব্যৱসায় বাণিজ্য অন্যান্য ঠাইলৈ স্থানান্তৰিত হোৱাত সপ্তদশ শতিকাত গঢ়ি উঠা চুৰাট, মুছলিপটনম আৰু ঢাকাৰ দৰে বাণিজ্যিক কেন্দ্ৰসমূহৰ অৱনতি ঘটিল। ১৭৫৭ চনৰ পলাশীৰ যুদ্ধৰ পাচৰপৰা বৃটিছসকলে ক্ৰমান্বয়ে ৰাজনৈতিক নিয়ন্ত্ৰণ আহৰণ কৰিলে। তদুপৰি ইংৰাজ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ ব্যৱসায় বাণিজ্যৰ সম্প্ৰসাৰণ ঘটিল। এইবোৰৰ লগে লগে নতুন অৰ্থনৈতিক ৰাজধানীৰূপে মাদ্ৰাজ, কলিকতা আৰু বম্বেৰ দৰে উপনিৱেশিক বন্দৰ মহানগৰৰ দ্ৰুত উত্থান ঘটিল, ইহঁত উপনিৱেশিক প্ৰশাসন আৰু সামৰিক শক্তিবোৰ কেন্দ্ৰস্থল হৈ পৰিল। নতুন নতুন ঘৰ-দুৱাৰ আৰু অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠানসমূহ গঢ় লৈ উঠিল আৰু নগৰীয়া অঞ্চলসমূহ নতুন ৰূপত শৃংখলিত কৰি তোলা হ'ল। ন ন বৃদ্ধি গঢ়ি উঠিল আৰু উপনিৱেশিক মহানগৰসমূহলৈ দলে দলে মানুহৰ আগমন ঘটিল। ১৮০০ চন মানলৈ জনসংখ্যাৰ ফালৰ পৰা এইবোৰ ভাৰতৰ বৃহত্তম মহানগৰত পৰিণত হ'ল।

প্ৰশ্নসমূহ :

- (i) সপ্তদশ শতিকাৰ গঢ়ি উঠা বাণিজ্যিক কেন্দ্ৰসমূহৰ কিয় অৱনতি ঘটিছিল? 1
- (ii) নতুন অৰ্থনৈতিক ৰাজধানীসমূহৰ উত্থানৰ কাৰণবোৰ কি কি আছিল। 2
- (iii) নতুনকৈ গঢ় লৈ উঠা মহানগৰসমূহৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ কি কি আছিল? 3

5. (i) Draw a map of India and identify the following places : 3+3=6
Guwahati, Delhi, Kolkata.

ভাৰতবৰ্ষৰ এখন মেপ আঁকি তলত দিয়া ঠাইসমূহ চিহ্নিত কৰা :
গুৱাহাটী, দিল্লী, কলকাতা।

Or/ অথবা

- (ii) Draw a map of India and locate any three important great Mahajanapadas. 3+3=6

ভাৰতবৰ্ষৰ এখন মেপ আঁকি যিকোনো তিনিখন মহাজনপদৰ স্থান চিহ্নিত কৰা।

————— x —————

32T GEOG

2022

GEOGRAPHY
(Theory)

Full Marks : 70

Pass Marks : 21

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Q. No. 1 & Q. No. 2 carry 1 mark each	$1 \times 8 = 8$
Q. No. 3 (a to j) carries 2 marks each	$2 \times 10 = 20$
Q. No. 4 (a to k) carries 3 marks each (any nine)	$3 \times 9 = 27$
Q. No. 5 (a to d) carries 5 marks each (any three)	$5 \times 3 = 15$
	<hr/>
	Total = 70

1. Choose the correct answer from the *four* alternatives given below :

1×4=4

তলত দিয়া চাৰিটা বিকল্প উত্তৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

(a) In which of the following continents the growth rate of population is highest ? 1

তলৰ কোনখন মহাদেশত জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ হাৰ সৰ্বাধিক?

(i) Europe

ইউৰোপ

(ii) Africa

আফ্ৰিকা

(iii) South America

দক্ষিণ আমেৰিকা

(iv) Asia

এচিয়া

(b) Which one of the following figures represents the working age-group of the population ? 1

নিম্নলিখিত কোনটো বাশিয়ে জনসংখ্যাৰ কৰ্মী বয়সীদলক চিত্ৰিত কৰিছে?

(i) 15 to 66 years

১৫ৰ পৰা ৬৬ বছৰ

(ii) 15 to 65 years

১৫ৰ পৰা ৬৫ বছৰ

(iii) 18 to 64 years

১৮ৰ পৰা ৬৪ বছৰ

(iv) 15 to 59 years

১৫ৰ পৰা ৫৯ বছৰ

(c) Which one of the following scholars introduced the concept of Human Development ? 1

নিম্নলিখিত বিদ্বান সকলৰ কোনজনে মানব বিকাশ ধাৰণাৰ পৰিচিতি দিছিল?

(i) Prof. Amartya Sen

প্ৰফেচৰ অমৰ্ত্য সেন

(ii) Ellen C. Semple

এলেন চি. চেম্পল

(iii) Dr. Mahabub-ul-Haq

ড° মহবুব-উল-হক

(iv) Ratzel

ৰাট্জেল

(d) India's population as per 2011 census is — 1

২০১১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি ভাৰতবৰ্ষৰ জনসংখ্যা হ'ল —

(i) 1028 million

১০২৮ নিযুত

(ii) 3287 million

৩২৮৭ নিযুত

(iii) 3182 million

৩১৮২ নিযুত

(iv) 1210 million

১২১০ নিযুত

2. Answer very briefly : 1×4=4

অতি চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

- (a) In how many categories the urban centres have been classified by census of India ? 1
ভাৰতৰ লোকপিয়ল অনুসৰি নগৰবোৰক কেইটা ভাগত বিভক্ত কৰা হৈছে?
- (b) In India, in between which months in English calender the Kharif crops have been cultivated ? 1
ভাৰতবৰ্ষত খৰিফ শস্যৰ খেতি ইংৰাজী কোন কোন মাহৰ ভিতৰত কৰা হয়?
- (c) Which type of energy sources are called sustainable energy sources ? 1
কি ধৰণৰ শক্তি উৎসক ধাৰণক্ষম শক্তি উৎস বুলি কোৱা হয়?
- (d) What is agro-based industries ? 1
কৃষিভিত্তিক উদ্যোগ কি?

3. Answer in brief : 2×10=20

চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write two hill districts of Assam. 2
অসমৰ দুখন পাহাৰীয়া জিলাৰ নাম লিখা।
- (b) Which two places were connected by the first railway line in India ? 2
ভাৰতবৰ্ষৰ কোন দুখন ঠাই পোনপ্ৰথমে ৰেল পথেৰে সংযোগ কৰা হৈছিল?
- (c) Give two examples of non-metallic minerals. 2
অধাতৱিক খনিজ পদাৰ্থৰ দুটা উদাহৰণ দিয়া।

(d) Name two Iron and Steel plants in India set up during the Second Five-Year Plan period. 2

দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা কালত ভাৰতত স্থাপিত হোৱা দুটা লো-তীখা উদ্যোগৰ নাম লিখা।

(e) Name two major industrial regions of India. 2

ভাৰতবৰ্ষৰ দুটা মুখ্য ঔদ্যোগিক অঞ্চলৰ নাম লিখা।

(f) Which two places of India are connected by the National Waterways No. 2 ? 2

ভাৰতৰ ২নং ৰাষ্ট্ৰীয় জলপথে কোন দুখন ঠাই সংযোগ কৰিছে?

(g) Name two major sea ports located in western coast of the Bay of Bengal. 2

বঙ্গোপসাগৰৰ পশ্চিম উপকূলত অৱস্থিত দুটা মুখ্য সমুদ্ৰ বন্দৰৰ নাম লিখা।

(h) Mention two main sources of air pollution. 2

বায়ু প্ৰদূষণৰ দুটা মুখ্য উৎস উল্লেখ কৰা।

(i) Name two primary economic activities. 2
দুবিধ প্ৰাথমিক অৰ্থনৈতিক বৃত্তিৰ নাম লিখা।

(j) Name two animal-based industries. 2

জৈৱসম্পদ আধাৰিত দুবিধ উদ্যোগৰ নাম লিখা।

4. Answer the following questions in about 100 words : (any nine)

3×9=27

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ প্ৰতিটোৰ উত্তৰ ১০০টা শব্দৰ ভিতৰত দিয়া : (যিকোনো নটা)

(a) What do you understand by Planned Settlement ? 3

পৰিকল্পিত জনবসতি বুলিলে কি বুজা?

- (b) Explain the importance of Rural-Urban population composition. 3
 গ্রাম্য-নগৰ জন গাঁথনিৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।
- (c) Write the advantages and disadvantages of Air Transport System. 3
 আকাশীপথ ব্যৱস্থাৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ লিখা।
- (d) Write the importance of Iron and Steel industries. 3
 লো আৰু তীখা উদ্যোগৰ গুৰুত্বসমূহ লিখা।
- (e) Discuss the problems of water resources in India. 3
 ভাৰতৰ জলসম্পদৰ সমস্যাসমূহ আলোচনা কৰা।
- (f) What do you understand by non-conventional energy sources ? 3
 অপৰম্পৰাগত শক্তি উৎসসমূহ বুলিলে কি বুজা?
- (g) What do you understand by Mass Communication System ? 3
 সামূহিক যোগাযোগ পদ্ধতি বুলিলে কি বুজা?
- (h) Mention the favourable geographical conditions found in Assam for jute cultivation. 3
 অসমত মৰাপাট খেতিৰ বাবে থকা অনুকূল ভৌগোলিক অবস্থাসমূহ উল্লেখ কৰা।
- (i) Write the main characteristics of climatic seasons of Assam. 3
 অসমৰ জলবায়বিক ঋতুসমূহৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।
- (j) Write a note on the tea industry of Assam. 3
 অসমৰ চাহ উদ্যোগৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।
- (k) Write the characteristics of the alluvial soils of Assam. 3
 অসমৰ পলসুৱা মাটিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

5. Answer the following questions : (any three) 5×3=15
 তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো তিনিটা)
- (a) Explain the characteristics of the four pillars of human development. 5
 মানব বিকাশৰ চাৰিটা স্তম্ভৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
- (b) Explain the geographical factors influencing the distribution of population. 5
 জনসংখ্যা বিতৰণত প্ৰভাৱ পেলোৱা ভৌগোলিক কাৰকসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
- (c) What do you understand by tourism industry ? Discuss the factors affecting tourism industry. 2+3=5
 পৰ্যটন উদ্যোগ বুলিলে কি বুজা ? পৰ্যটন উদ্যোগত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰা কাৰকসমূহ আলোচনা কৰা।
- (d) Draw an outline map of India and mark the location of the following therein : 2+3=5
 ভাৰতৰ পৰিসীমা দেখুৱাই এখন মানচিত্ৰ অংকন কৰা আৰু তাত তলত দিয়াবোৰৰ অৱস্থান দেখুওৱা :
- (i) A sea port in the west coast
 পশ্চিম উপকূলত থকা এটা সমুদ্ৰবন্দৰ
- (ii) A petroleum refinery
 এটা খনিজ তেল শোধনাগাৰ
- (iii) An iron and steel plant.
 এটা লো আৰু তীখা উদ্যোগ।

2022

LOGIC AND PHILOSOPHY

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Q. No. 1 carries 1 mark each	$1 \times 12 = 12$
Q. No. 2 - 13 carry 2 marks each	$2 \times 12 = 24$
Q. No. 14 - 23 carry 4 marks each	$4 \times 10 = 40$
Q. No. 24 - 27 carry 6 marks each	$6 \times 4 = 24$
	<hr/>
	Total = 100

Contd.

Give very short answers :

1×12=12

অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is the ideal of Logic ?
তৰ্কবিজ্ঞানৰ আদৰ্শ কি?
- (b) Is the conclusion of Analogy certain ?
সাদৃশ্যানুমানৰ সিদ্ধান্ত নিশ্চিত হয়নে?
- (c) Give an example of Unscientific Induction.
অবৈজ্ঞানিক আগমনৰ এটি উদাহৰণ দিয়া।
- (d) On which Law is the Quantitative mark of a cause based ?
কাৰণৰ পৰিমাণগত লক্ষণ কি নিয়মৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত?
- (e) What was the hypothesis with the help of which the 'Law of Gravitation' discovered ?
কি প্ৰকাৰৰ প্ৰকল্পৰ সহায়ত 'মাধ্যাকৰ্ষণ শক্তিৰ নিয়ম'ৰ আবিষ্কাৰ কৰা হৈছিল?
- (f) What is the meaning of the Greek word 'Ethos' ?
গ্ৰীক শব্দ 'Ethos'ৰ অৰ্থ কি?
- (g) What, according to Indian Philosophy, is the Supreme and Ultimate end of human life ?
ভাৰতীয় দৰ্শন অনুযায়ী মানৱ জীৱনৰ চৰম লক্ষ্য বা আদৰ্শ কি?
- (h) Write the name of the Inductive Method which enables us to proceed from cause to effect and effect to cause.
কাৰণৰ পৰা কাৰ্য আৰু কাৰ্যৰ পৰা কাৰণ নিৰ্ণয় কৰিব পৰা আগমন পদ্ধতিটোৰ নাম লিখা।
- (i) Give an example of Secondary Quality.
গৌণ গুণৰ এটি উদাহৰণ দিয়া।
- (j) Is Ethics a positive science ?
নীতিবিদ্যা বিষয়নিষ্ঠ বিজ্ঞান হয়নে?

(e) Who has defined religion in terms of value ?

মূল্যৰ দিশৰ পৰা ধৰ্মৰ সংজ্ঞা কোনে দিছে?

(f) Which theory of Truth does Naive Realism support ?

সৰল বাস্তৱবাদে সত্যতাৰ কোনটো মতবাদ সমৰ্থন কৰে?

2. Give an example of Good Analogy. 2

সুসাদৃশ্যানুমানৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

3. What is 'Hypothesis concerning Agent' ? 2

'কৰ্তা বিষয়ক প্ৰকল্প' কাক বোলে?

4. Give an example of 'Plurality of causes'. 2

'নানা কাৰণবাদ'ৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

Or/ নাইবা

What do you mean by 'Conjunction of causes' ? 2

'কাৰণ সমন্বয়' বুলিলে কি বুজা?

5. Explain the moral condition of observation. 2

পৰ্যবেক্ষণৰ নৈতিক চৰ্তটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or/ নাইবা

State two advantages of simple observation. 2

সৰল নিৰীক্ষণৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

6. Give a concrete example of the Joint Method of Agreement and Difference. 2

মিশ্ৰ অন্বেষণী ব্যতিৰেকী প্ৰণালীৰ এটা বাস্তৱ উদাহৰণ দিয়া।

7. Mention any two characteristics of Scientific Realism. 2

বৈজ্ঞানিক বাস্তৱবাদৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

What do you mean by 'moral obligation' ?

2

'নৈতিক বাধ্যতাবোধ' বুলিলে কি বুজা?

Or/ নাইবা

What is voluntary action ?

2

ঐচ্ছিক ক্রিয়া কাক বোলে?

9. Give a concrete example of Inverse variation.

2

বিপৰীতমুখী সহপৰিবৰ্তনৰ এটা বাস্তৱ উদাহৰণ দিয়া।

10. Why is the idealism of Leibnitz called 'Pluralistic Idealism' ?

2

লাইব্ৰনিচৰ ভাৱবাদক কিয় 'বহুত্ববাদী ভাৱবাদ' বোলা হয়?

Or/ নাইবা

'Esse Est Percipi' – What is the meaning of this statement ?

2

'অস্তিত্ব প্ৰত্যক্ষ নিৰ্ভৰ' — এই কথাষাৰৰ অৰ্থ কি?

11. State two characteristics of Primary Quality.

2

মুখ্য গুণৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

12. What is 'Working Hypothesis' ?

2

'কাৰ্যকৰী প্ৰকল্প' কি?

Or/ নাইবা

What do you mean by 'Vera Cause' ?

2

'অস্তিত্বশীল কাৰণ' বুলিলে কি বুজা?

13. Why is habitual action considered as an object of moral judgement ?

2

অভ্যাসজনিত ক্ৰিয়াক নৈতিক অৱধাৰণৰ বিষয়বস্তু বুলি কিয় গণ্য কৰা হয়?

Or/ নাইবা

What is the meaning of 'intention' in Ethics ?

2

নীতিবিদ্যাত 'অভিপ্রায়'ৰ অৰ্থ কি?

14. What is induction? State *two* differences between deduction and induction. 2+2=4

আগমন কাক বোলে? নিগমন আৰু আগমনৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

Or/ নাইবা

Write *any four* characteristics of Unscientific Induction. 4

অবৈজ্ঞানিক আগমনৰ যিকোনো চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

15. State the advantages of Experiment. 4

পৰীক্ষণৰ সুবিধা সমূহ উল্লেখ কৰা।

Or/ নাইবা

What, according to Aristotle, are the different kinds of cause? — Discuss briefly. 4

এৰিষ্ট'টলৰ মতে কাৰণৰ প্ৰকাৰ কেইটা কি কি? — চমুকৈ আলোচনা কৰা।

16. Write *any four* characteristics of Naive Realism. 4

সৰল বাস্তৱবাদৰ যিকোনো চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

17. Explain briefly the nature of 'Monad' as depicted by Leibnitz. 4

লাইব্ৰনিছৰ বৰ্ণনা অনুসৰি 'মনাড'ৰ প্ৰকৃতি চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

Or/ নাইবা

What is the essence of Berkeley's Subjective Idealism? 4

বাৰ্কলিৰ আত্মগত ভাৱবাদৰ মূল কথা কি?

Write a brief note on non-moral action.

অ-নৈতিক ক্ৰিয়াৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

19. What is 'Crucial instance'? Give an example of crucial instance obtained by experiment. 2+2=4

চৰম দৃষ্টান্ত কি? পৰীক্ষণলব্ধ চৰম দৃষ্টান্তৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

20. Write any four definitions of Religion. 4

ধৰ্মৰ যিকোনো চাৰিটা সংজ্ঞা লিখা।

Or/ নাইবা

Write four characteristics of Religion. 4

ধৰ্মৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

21. What is 'Practical imperfection' of the Method of Agreement? 4

অন্বেষণী প্ৰণালীৰ 'ব্যৱহাৰিক অপূৰ্ণতা' কি?

Or/ নাইবা

Mention two advantages and two disadvantages of the Method of Difference. 2+2=4

ব্যতিৰেকী প্ৰণালীৰ দুটা সুবিধা আৰু দুটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

22. 'Idealism is best expressed in Hegel's Objective Idealism.' — Explain briefly. 4

'হেগেলৰ বস্তুগত ভাৱবাদৰ মাজেৰে ভাৱবাদৰ পূৰ্ণ প্ৰকাশ ঘটিছে' — চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

23. Distinguish between religion and morality. 4

ধৰ্ম আৰু নৈতিকতাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

Or/ নাইবা

'Morality is the source of religion' — Discuss the view. 4

'নৈতিকতাই ধৰ্মৰ উৎস' — এই মতটো আলোচনা কৰা।

What is Scientific Induction? Mention the characteristics of Scientific Induction. 2+4=6

বৈজ্ঞানিক আগমন কাক বোলে? বৈজ্ঞানিক আগমনৰ বৈশিষ্ট্য সমূহ উল্লেখ কৰা।

Or/ নাইবা

Define Analogy with an example. Mention its characteristics. 3+3=6

এটা উদাহৰণ সহ সাদৃশ্যানুমানৰ সংজ্ঞা দিয়া। এইবিধ অনুমানৰ লক্ষণ সমূহ উল্লেখ কৰা।

25. Write a note on 'Paradox of Induction'. 6

'আগমনৰ বিৰোধভাস'ৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

Or/ নাইবা

What do you mean by Experiment? Describe its characteristics. 1+5=6

পৰীক্ষণ বুলিলে কি বুজা? পৰীক্ষণৰ বৈশিষ্ট্য সমূহ আলোচনা কৰা।

26. What are the stages of Hypothesis? – Explain with examples. 6

প্রকল্পৰ স্তৰ কেইটা কি কি? উদাহৰণ সহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or/ নাইবা

What are the conditions of a legitimate or valid hypothesis? Explain *any two* of them. 2+4=6

বৈধ প্রকল্পৰ চৰ্ত সমূহ কি কি? বৈধ প্রকল্পৰ যিকোনো দুটা চৰ্ত ব্যাখ্যা কৰা।

27. Define the Method of Agreement with concrete examples. State *two* advantages of this method. 2+2+2=6

বাস্তৱ উদাহৰণৰ সৈতে অস্বীৰ্ণীৰ সংজ্ঞা দিয়া। এই প্ৰণালীৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

Or/ নাইবা

Define the Method of Residues with examples. State *two* disadvantages of this method. 2+2+2=6

উদাহৰণ সহ পৰিশেষ প্ৰণালীৰ সংজ্ঞা দিয়া। এই প্ৰণালীৰ দুটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

— x —

32T SOCI

2022

SOCIOLOGY

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 carries 1 mark each	$1 \times 12 = 12$
Q. Nos. 2 -13 carry 2 marks each	$2 \times 12 = 24$
Q. Nos. 14 - 23 carry 4 marks each	$4 \times 10 = 40$
Q. Nos. 24 - 27 carry 6 marks each	$6 \times 4 = 24$
	<hr/>
	Total = 100

1. (a) What do you mean by fertility rate? 1
জন্ম ক্ষমতা বা জনন শক্তির হাৰ বুলিলে কি বুজা?
- (b) Who is Yangkoli? 1
ইয়াংকলি কোন?
- (c) Choose the correct one : 1
শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :
Social stratification, social process is a system/a process.
সামাজিক স্তৰীকৰণ, সামাজিক অসমতা এক পদ্ধতি / এক প্ৰক্ৰিয়া।
- (d) What do you mean by exterior caste? 1
বহিৰ্ভূত জাতি বুলিলে কি বুজা?
- (e) Who mentioned that Harijans are the 'Man of God'? 1
কোনে হৰিজন সকলক 'ভগৱানৰ মানুহ' বুলি উল্লেখ কৰিছিল?
- (f) Who first used the term 'Dalit'? 1
'দলিত' শব্দটো প্ৰথমে কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল?
- (g) Who wrote the book 'Stree Purush Tulana'? 1
'স্ত্ৰী পুৰুষ তুলনা' গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল?
- (h) What do you mean by social action? 1
সামাজিক আন্তঃক্ৰিয়া বুলিলে কি বুজা?
- (i) Where is the birth place of democracy? 1
গণতন্ত্ৰৰ জন্মস্থান ক'ত?
- (j) Write the name of the novelist of the novel "Invisible Man". 1
"Invisible Man" উপন্যাসখনৰ ঔপন্যাসিক জনৰ নাম লিখা।

- (k) What is colonialism? 1
ঔপনিবেশিকতাবাদ কি?
- (l) What is 'Tebhenga'? 1
'তেভেংগা' কি?
2. Express the meaning of the types of demography. 1+1=2
জনসাংখ্যিক বিজ্ঞানৰ ভাগ কেইটাৰ অৰ্থ প্ৰকাশ কৰা।
3. Mention two importance of kinship system in society. 1+1=2
সমাজত স্বজন পদ্ধতিৰ দুটা গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা।
4. Why inequality, exclusion and stratification is called 'Social'? 2
অসমতা, পৃথকীকৰণ আৰু স্তৰীকৰণক কিয় 'সামাজিক' বুলি কোৱা হয়?
5. What do you mean by commodification? Write with examples. 1+1=2
সামগ্ৰীকৰণ বা দ্ৰব্যকৰণ বুলিলে কি বুজা? উদাহৰণসহ লিখা।
6. What do you mean by Prejudice? Write with examples. 1+1=2
অমূলক বা ভিত্তিহীন ধাৰণা বুলিলে কি বুজা? উদাহৰণসহ লিখা।
7. Mention two types of mass media. 1+1=2
জনসংযোগ মাধ্যমৰ দুটা প্ৰকাৰ উল্লেখ কৰা।
8. Where and when the Naxalist movement took place? 1+1=2
ক'ত আৰু কেতিয়া নাক্সালবাদী আন্দোলন সংঘটিত হৈছিল?
9. Mention two remedial measures of Indian Constitution for development of Dalits. 1+1=2
ভাৰতীয় সংবিধানে দলিত সকলৰ বাবে আগবঢ়োৱা দুটা উন্নয়নমূলক সুবিধা উল্লেখ কৰা।
10. Write the types of culture with examples. 1+1=2
সংস্কৃতিৰ ভাগকেইটা উদাহৰণসহ লিখা।

11. In which State of NE, has the highest literacy rate and which State has the lowest population density, according to 2011 census? 1+1=2

২০১১ চনৰ লোকপিয়ল মতে, উত্তৰপূৰ্বাঞ্চলৰ কোনখন ৰাজ্যত শিক্ষিত হ'ব অধিক আৰু কোনখন ৰাজ্যত জনসংখ্যাৰ ঘনত্ব সৰ্বনিম্ন?

12. What do you mean by 'status symbol'? Write with examples. 1+1=2
'প্ৰস্থিতি চিহ্ন' বুলিলে কি বুজা? উদাহৰণসহ লিখা।

13. What are the *two* types of social class as mentioned by Karl Marx? 1+1=2
কাৰ্ল মাক্সে উল্লেখ কৰা 'সামাজিক শ্ৰেণী' দুটা কি কি?

14. (a) What is demography? Write the main principle of Malthus' demographic theory. 1+3=4
জনসাংখ্যিক বিজ্ঞান কি? মাল্‌থাছৰ জনসংখ্যা তত্ত্বৰ মূল নীতিটো লিখা।

Or/ বা

- (b) Write a note on Indian Family Planning programme. 4
ভাৰতৰ পৰিয়াল পৰিকল্পনা আঁচনি সম্পৰ্কত এটা টোকা লিখা।

15. (a) Write the principal characteristics of Indian caste system. 4
ভাৰতৰ জাতিব্যৱস্থাৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

Or/ বা

- (b) Justify capitalism as a social process. 4
পুঁজিবাদক সামাজিক প্ৰক্ৰিয়া হিচাপে বিচাৰ কৰা।

16. (a) Mention *two* merits and demerits of globalization. 2+2=4
গোলকীকৰণৰ দুটা সুপ্ৰভাৱ আৰু দুটা কুপ্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

Or/ বা

- (b) Write with examples the forms of social stratification. 2+2=4
উদাহৰণসহ সামাজিকস্তৰীকৰণৰ স্বৰূপ কেইটাৰ সম্পৰ্কে লিখা।

17. (a) Write a short note on the constitutional provision for welfare of the minorities in India. 4

ভাৰতীয় সংখ্যালঘু সকলৰ কল্যাণৰ বাবে সংবিধানে লোৱা ব্যৱস্থাৰ সম্পৰ্কত এটা চমুটোকা লিখা।

Or/ বা

- (b) What is Secularism? What are the characteristics of secular society? 1+3=4

ধৰ্মনিৰপেক্ষতা কি? ধৰ্মনিৰপেক্ষ সমাজৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি?

18. (a) Mention *two* merits and demerits of British colonialism in India. 2+2=4

ভাৰতত ব্ৰিটিছ উপনিবেশিকতাৰ দুটা সুপ্ৰভাৱ আৰু দুটা কুপ্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

Or/ বা

- (b) Write the differences between culture and civilization. 4
সংস্কৃতি আৰু সভ্যতাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

19. (a) Mention the merits and demerits of democracy. 2+2=4
গণতন্ত্ৰৰ সুবিধা আৰু অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

Or/ বা

- (b) What is Pressure group? Write the characteristics of pressure group. 1+3=4

প্ৰভাৱগোষ্ঠী কি? প্ৰভাৱগোষ্ঠীৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

20. (a) Write a note on Swaraj Movement of India. 4
ভাৰতৰ স্বৰাজ আন্দোলনৰ সম্পৰ্কত এটা টোকা লিখা।

Or/ বা

- (b) Mention *four* causes of ethnic identity crisis. 4
নৃগোষ্ঠীসমূহৰ আত্মপৰিচয় সংকটৰ চাৰিটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

21. (a) Mention the principles of liberalization. 4

উদাৰীকৰণৰ নীতিসমূহ উল্লেখ কৰা।

Or/ বা

(b) Mention the merits and demerits of television as a mass media. 4

জনসংযোগ মাধ্যম হিচাপে দূৰদৰ্শনৰ উপকাৰীতা আৰু অপকাৰিতা দিশসমূহ উল্লেখ কৰা।

22. (a) Write short note on 'Chipko Movement'. 4

'চিপক' আন্দোলনৰ সম্পৰ্কত চমুটোকা লিখা।

Or/ বা

(b) Show the difference between caste and social class. 4

জাতি আৰু সামাজিক শ্ৰেণীৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

23. Mention four factors for disorganisation of joint family in India. 4

ভাৰতৰ যুটীয়া পৰিয়ালৰ বিঘটনৰ চাৰিটা কাৰক উল্লেখ কৰা।

24. (a) What are the roles of population in changing society? Discuss. 6

সমাজ পৰিবৰ্তনত জনসংখ্যাৰ ভূমিকা কি? আলোচনা কৰা।

Or/ বা

(b) Write about the constitutional measures of Government of India for solving the problems of scheduled caste. 6

অনুসূচীত জাতিৰ লোকসকলৰ সমস্যা সমাধানৰ বাবে ভাৰতচৰকাৰে লোৱা সাংবিধানিক ব্যৱস্থাৱলী সম্পৰ্কে লিখা।

25. (a) What are the types of rural society? Discuss the changing pattern of rural society of India. 2+4=6

গ্ৰাম্য সমাজৰ ভাগ কেইটা কি কি? ভাৰতৰ গ্ৰাম্য সমাজত দেখা পৰিবৰ্তন সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or/ বা

(b) What is Sanskritization? Discuss the impact of Sanskritization in Indian society. 1+5=6

সংস্কৃতিকৰণ কি? ভাৰতীয় সমাজত সংস্কৃতিকৰণৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

26. (a) Write briefly about Panchayati Raj system of India. 6

ভাৰতৰ পঞ্চায়তীৰাজ ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা।

Or/ বা

(b) What is culture? Write about the elements of culture. 1+5=6

সংস্কৃতি কি? সংস্কৃতিৰ উপাদানসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

27. (a) Discuss about birth and development of cinema as a mass media. 6

জনসংযোগ মাধ্যম হিচাপে চলচ্চিত্ৰ বা চিনেমাৰ উৎপত্তি আৰু বিকাশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or/ বা

(b) What do you mean by Social Movement? Write about the types of social movement. 2+4=6

সামাজিক আন্দোলন বুলিলে কি বুজা? সামাজিক আন্দোলনৰ প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

— x —